

leges rendezése e héten befejeződik. Az „Epoca“ szerint a nemzeti párt és a parasztpárt tárgyalásai jó úton haladnak és ha személyi kérdések nem állják útját, a megegyezés a két párt között létrejön.

Jorga professzor ma este érkezik Bukarestbe, hogy részt vehessen a nemzeti párt döntő-jelentőségű ülésén, amelyet emiatt holnapra elhalasztottak.

Mardaescu nem ad elégtételeit

Vladescu tábornok a néppárt egyik vezető agja nyílt levelet intézett Averescu tábornok

Kolozsváron megalakult az új városi tanács

Dr. Boila Romulus egyetemi tanár lesz a város polgármestere. A zsidóság képviselője is bekerült az állandó bizottságba

(Cluj-Kolozsvár, március 15. Az Uj Kelet tudósítójától.) A belügyminisztérium ismeretes intézkedése folytán, péntek helyett vasárnap délután alakult meg Kolozsváron az új városi tanács. Háromóra felé nagyszámú közönség gyűlt össze a városháza előtt, hogy elsőnek értesüljön a történelmi jelentőségű alakulási eseményeiről. Nyolc év óta ugyanis tegnap délután ültek össze először a város lakosságának akaratából megválasztott képviselői, hogy az autonómiának most visszakapott egyrésztnek jogán a közönség érdekeit is figyelembevéve vezessék tovább Kolozsvár törvényhatósági város ügyeit.

A mandátumok igazolása

A városi tanács alakulását Bogdan Duica egyetemi tanár korlátozta meg. A mandátumok igazolása során Bogdan Duica kifogást emelt négy kinevezett tag megbízása ellen, akiknek jog szerint nincs helyük a városi tanácsban. Ennek vita után az alakulás illetéktelennek nyilvánította Hantz liberális szenátor, Pora segédtanfelügyelő, Domide gimnáziumi igazgató és Dragoș Teofil mérnök tanácsstagságát. Nagy derűsége keltett, amikor Dragoș mérnök maga is csodálkozásának adott kifejezést afelől, hogy városatyává nevezték ki a munkaügyi kamara képviselőjében Fekete Nagy Béla volt polgármester magyarnyelvű beszédében Daianu görögkatolikus esperes tanácsstagsága ellen is kifogást emelt. A döntést függőben hagyták.

Az új tanács leteszi az esküt

Ezek után Hodor Viktor közigazgatási vezér-felügyelő felolvasta előbb románul, majd magyarul az eskü szövegét, amelyet a tanács tagok fenn

hoz a bukaresti városi tanács megalakításával kapcsolatos néppárti magatartás ügyében. Kemény szavakkal elítéli a néppárt eljárását és Averescu becsületének nevezte. A levéllel Averescu tábornok ma megjelent Mardaescu hadügyminiszternél és felvilágosítást kért arról, hogy milyen elégtételt nyújthat neki a tábornok és mit szándékszik ebben a kérdésben a hadügyminisztérium tenni. Mardaescu válaszában kijelentette, hogy egyrészt a nyugalomba vonult tábornok ellen tette Vladescu a sértő megjegyzéseket, másrészt pedig politikai háttérrel van az ügynek és így a hadügyminisztérium nem léphet közbe.

Benyon utána mondtak Bogdan Duica korlátozók az eskü letétele után hangsúlyozta annak a fontosságát, hogy ez az első eset, amikor hivatalosan magyar nyelven is bevették az esküt. Hodor Viktor közigazgatási vezér-felügyelő tartott azután beszédet és munkásságra buzdította a tanácsot. Ezután a korlátozók a pártok vezetőit felszólította programjuk előmondására. Csak a liberálisok részéről hangzott el programbeszéd. Banescu egyetemi tanár, aki sokáig mint kormánypárti hivatalos polgármesterjelölt szerepelt a közudatban, pártjának nevében kijelentette, hogy e pillanattól kezdve minden pártoskodásnak el kell tűnnie és a tanács tagoknak a jövőben úgy kell álléniük a városháza küszöbén, hogy mindig csak a városi polgárság érdekeit tartják szemük előtt. A tanács csupa kisebbségi alakulatokból van összetéve és ezeket a csoportokat csak egyetlen cél vezetheti: a város érdeke.

Megválasztják a polgármestert

Nagy izgalom előzte meg a polgármesterjelöltek választását. Legnapig még az volt a helyzet, hogy az egyesült ellenzék jelöltje Socol Aurél képviselő lesz. Nagy meglepetést keltett, hogy a mai napon az ellenzék a polgármesterjelöltségre dr. Boila Romulus nevét hozta előtérbe, míg a liberálisok is Banescu professzor helyett dr. Mihali Tivadar volt minisztert jelölték. A szavazás lefolytatása után Bogdan Duica kihirdette az eredményt, mely szerint dr. Boila Romulus huszonnégy szavazatot kapott, Mihali Tivadar, a liberálisok jelöltje, tizenháromat, Bogdan Duica egy és Banescu egyetemi tanár szintén egy szavazatot. Banescu nyomban az eredmény kihirdetése után kijelentette,

hogy a részre eső egy szavazatról Bogdan Duica javára lemond, hogy ő legyen a harmadik felterjesztett polgármesterjelölt.

Az állandó tanács tagjai

Az állandó bizottságba beválasztották Osvada Vasile tanácsost harmincegy szavazattal, Porutiu ügyvédet harminchárom, dr. Serban mezőgazdasági akadémiai tanárt harminchárom, dr. Lucian szociáldemokrata ügyvédet harminc, Hubay Károly kegytűs mestert huszonhét, dr. Kertész Jenő ügyvédet, a Zsidó Blokk tagját huszonnégy és Terhes Gyula nyomdász szakszervezeti titkárt huszonhét szavazattal. A póttagok sorába beválasztották dr. Nemes Ferenc volt városi tanácsost huszonhárom, Tuffli Richárd cukrászt harmincegy és Uj helyi Ferenc építőmunkást huszonnégy szavazattal. Az állandó tanácsban tehát csupa ellenzéki jelöltek foglalnak helyet. Külön érdekessége volt a szavazásnak, hogy a liberális pártiak is az ellenzék által összeállított listára szavaztak.

A listákon különböző törési és javítások történtek. Így többek között valaki kibuzta az összes kisebbségi neveket és románokkal pótolta, egyik szavazó pedig tiszta magyar listával szavazott, egy harmadik viszont a listáról a zsidókat törölte és helyettük románoknak a neveit írta be. Feltűnést keltett, hogy az ellenzéki listán bejutott avarascanus Prie Octavian nem jelent meg az alakuló gyűlésen, Daianu esperes, az avarascanusok egyik vezetőembere pedig a liberálisok között ült, velük szavazott és a kontesztációk alkalmával a liberálisok védelmére beszédet tartott. Nemzetipárti körökben ezt azal megvárják, hogy erre a magatartásra maga Averescu adott utasítást és ez azt jelentené, hogy a liberálisok és az avarascanusok között fontos politikai megegyezés készül, vagy már el is készült.

Mihali Tivadar nem vállalja a polgármesteri állást

A három megválasztott polgármesterjelölt nevét az ülés után azonnal felírták a közölték a belügyminiszterrel és a jegyzőkönyv másolatát futárral küldték fel Bukarestbe, hogy a polgármester személyének kérdése minél hamarabb megoldást nyerjen. A liberális tanács tagok magatartásából arra lehet következtetni, hogy maguk a liberálisok sem fognak gáncoskodni dr. Boila Romulus kinevezés ellen. Maga az a tény, hogy nem Banescu egyetemi tanárt, hanem Mihali Tivadar volt minisztert jelölték polgármesterségre, aki köztudomásulag már többször kijelentette, hogy a polgármesterséget nem fogja elvállalni, arra enged következtetni, hogy az ellenzék jelöltjének kinevezése már elzárva lett határozva. Így tehát valószínű, hogy Kolozsvár polgármestere dr. Boila Romulus lesz.

Akiba

Irtá Giszkalay János

Szülők, tanítók és nevelők ugyszólván már pályáskorukban és még az iskolai oktatás kezdete előtt... rátanítják őket, hogy istenben, a világmindenség egyetlen alkotójában és atyjában higgyenek... (Legat. ad Cajum). És hogy sem Josephus, sem Filó nem talozott a korabeli zsidó népoktatás értékelésében, annak élnék bizonyítéka található a Talmud egy feljegyzésében, amely szerint csak Jeruzsálemben magában 480 alsófokú (elemi) és 480 felső iskola volt.*

Ennyit általánosságban a zsidó iskoláról Akiba korában és ezzel áttérhetünk a második kérdésre: mi is volt az a zsidó tudomány, amit a vele foglalkozók egyetlen összefoglaló szóval szoktak megjelölni: a Tóra, mi pedig megszoktuk így mondani: a Törvény.

A Törvény

Ezt a szót mi csak azért használjuk, mert a modern és főleg keresztény bibliatudomány közkeletűvé tette és sajnos még a zsidó tudósok sem tudták kiérezni ennek a kifejezésnek hiányos értelmét és főleg célzatos voltát. A zsidó tudomány és a talmudi zsidósággal kapcsolatban ők is állandóan Törvényről, törvénytudókról és törvénytudományról beszélnek. Holott ennek a meghatározásnak erősen Uj-Testamentomos ize van és nem is rejtett célzata az, hogy mindazt, amit a zsidó hitbéli

* Talm. Jer. Megilla. 73/d. „R. Pinchasz mondotta R. Hosájá nevében: Négyzáznyolcvan zsinagóga volt Jeruzsálemben és mindegyik mellett volt egy „Bét-Szefer“ és egy „Bét-Talmud“, az előbbi a „mikra“ (a törvény szövegolvadás, vagyis elemi tanítás), az utóbbi a „misna“ (vagyis a szóbeli tanban való továbbképzés) céljára.“

és tudományos élet „Tóra“-nak nevez, száraz, rideg, szigoru Törvényé, törvénytudományozás és végső eredményben haszontalan szörszálhasogatás, méltatlan szócsűrös-csavarású alacsonyítsa. Ezért kellett a „Tórát“ „Törvénynek“ fordítani. Holott a két szó, sem történelmében, sem benső tartalmában nem fedi egymást. „Tóra“ szó szerinti fordításban annyit jelent, hogy „Tan“, „Tanítás“. A benső tartalom szerint pedig: a zsidó törvények ugyan mind a Tórában gyökeredzenek, de nem minden, ami a Tórában van egyuttal törvény is, a szónak köznapi értelmében. A Tórában (akár a legszűkebb értelemben, Mózes Ötkönyvét értjük alatta, akár a legtágabb értelemben a Bibliának összes huszonnégy könyvét, a Misnát és a Talmudot) a törvények kivül sok más tartalom és célú irás is van. Hogy csak a bibliánál maradjunk: a huszonnégy könyvnek éppen a legkisebb részét foglalják el a törvények. A biblia könyveinek tulnyomó része, a zsidó nép történetével foglalkozik (Josua, Birák, Samuel I-II, Királyok I II, Ruth, Eszter, Dániel, Ezra, Nechemja és a Krónikák I II könyve), külön helyet foglalnak el benne a prófétai iratok, ezek a speciálisan zsidó lelki-termékek, amelyek az egyes próféták lángoló politikai szónoklatait és örök etikai kinyilatkozásait tartották meg számunkra, megint más csoportba tartoznak a biblia költői művei, amelyek között a Zsoltárok képviselik a vallásos költészetet, Hiób és a Példabeszédek, a bölcselkedő etikai költészet, az Énekek Éneke, a szintizsza, ragyogó és felülmulthatatlan lírát, a Siralmak, a hazafias előgikus költészetet és hogy az önmagáért való filozófiai szemlélet és maradjon ki, itt van végsőnek Kohélet, a Prédikátor Könyve. Mindez: „Tóra“. Viszont a zsidó Törvény Mózes Ötkönyvében van lefektetve, de ott is egymást

váltják fel a törvények és a történelmi följegyzések, úgy, hogy az Ötkönyvet éppen annyi joggal lehet a zsidó nemzeti történet első írott művének, mint a törvényeink gyűjteményének nevezni.

Bizonyos az, hogy a zsidóság, a biblia minden könyvét, tartalmára és formájára való tekintet nélkül, szent könyveknek, isteni ihlettségben termelt iratoknak tartja, amelyek ennél fogva, az isteni lényeknek: az örök erkölcsi törvénynek egy- vagy másformájú, kisebb vagy nagyobb fokú kinyilatkoztatását foglalják magukban. Ilyen és csakis ilyen értelemben lehet a Tóra szót Törvénynek fordítani. De ez a „Törvény“ aztán semmitől sem áll távolabb, mint a száraz, embercsinálta paragrafusoktól és ennek a „Törvénynek“ tanulása, tanítása és magyarázása amit a talmudi rabbik élethivatásukra vállaltak, nem holmi visszatartó rabuliztikus, jogászai szócsűrös-csavarás volt, hanem az örök erkölcsi lények kutatása, az emberi, jobban mondva: a zsidó köznapi életnek akarva akart hozzáemésítése és az emberi cselekedeteknek az erkölcsi törvény: a Tóra kizárólagos uralma alá helyezése volt.

Ennek az erkölcsi törvénynek legősibb és legfelsőbb csuespontja és örök kutforrása természetesen a Mózesi Ötkönyv volt: a tulajdonképeni Tóra (תורה משה) vagy röviden (תורה). Később aztán a Mózesi Tanhoz, illetve Ötkönyvhöz hozzácsoporsultak a biblia többi iratai, nevezetesen a „Próféták“ (נביאים) és pedig az „Első próféták“ (נביאים ראשונים) könyvei, amelyek kizárólag zsidó történelmi művek, (Josua, Birák, Samuel I.-II. és királyok I.-II.) és a „Későbbi próféták“ (נביאים אחרונים) amelyek a tulajdonképen való próféták írott hagyatékát foglalják magukba.

Folytatása következik.

zabad-e a páci

Eiselsberg pr egy

Több mint e...
tul is mindenki...
tatott: szabad-e...
esetben, ha a h...
A problémát eg...
hogy iszonyu k...
egy lövéssel ha...
rác-síron könyö...
végezzon vele...
dalmak és gyöt...
rozni magát ar...
teljesítse. Az o...
rencsétlen emb...
Tudta azt i...
hány hónap po...
azért vágyott a...
egy lövéssel or...
jelentkezett a...
fogták. Az eg...
kontra vélemény...
akik nem adta...
rokonérzést ér...
hangulat hatás...
a lengyel szin...
A kérdés...
még ma sem...
körök, elsősor...
foglalkoznak...
berg, világhír...
osztórák főváro...
erről a problé...
— Össz...
még egy gyö...
zett helyet fo...
sokkal előbb...
hogy minden...
földön legalá...
töltse az élet...
hogy az élő...
ellenesége van...
sem öröme n...
ügyellünk, ho...
lehetőleg fáj...
orvosudomán...
előbbre és b...
görvély-oper...
köszönhetjük...
rált Billoth...
utját. Ma is...
rumot keres...
esetében a k...
A kiváló...
nél a legnagyobb...
orvosnak m...
tékben való...
ilyen módon...
ban az orvo...
pácienst term...
mondotta, h...
egy ezredes...
fesszort:

— Taná...
néztem a h...
valója előtt...
meg őszinté...
Billoth...
— Ha...
akkor nyil...
tegeggel is...
Két per...
az ablakon...
Ebből azt...
is, hogy p...
menően ki...
füllentés...
nyugalomát.

Mert...
vigasztaló...
dolat felve...
az orvosna...
gyötrődésé...
megrövidít...
nemcsak...
komoly tö...
tartomány...
— En...
fesszor —
kioltásána...
perceimre

zabad-e a reménytelenül beteg páciensét megölni?

Eiselsberg professzor szenzációs beszéde
egy tudományos klubban

Több mint egy éve, hogy Párisban és azon-
tul is mindenkit egy nagy probléma foglalkoz-
tatott: szabad-e egy embert megölni abban az
esetben, ha a halál igazi megváltás számára?
A problémát egy lengyel színész adta azzal,
hogy iszonyu kínok között fetregő völegényét
megölni halálra sebezte. A völegény amaty-
egy lövéssel könyörögve kérte menyasszonyát, hogy
végezzen vele, ha szereti. Végül nagy lelki fájd-
almak és gyöttrődések után a nő el tudta hatá-
rozni magát arra, hogy völegénye kívánságát
teljesítse. Az orvosok már lemondottak a sze-
recesélen ember életéről és ezt ő maga is tudta.

Tudta azt is, hogy e kínokkal még jó ne-
hány hónap poklát fogja itt elszívni és
azért vágyott az örök pihenőre. Menyasszonya
egy lövéssel örökre elméitotta, azután önként
jelentkezett a büntető hatóságoknál, akik le-
jelentették az egész világot sajtója akkor a pro és
kontra véleményektől volt hangos, de azok is,
akik nem adtak igazat a nőnek, mégis valami
rokonzást éreztek vele, úgy, hogy a köz-
hangulat hatása alatt a bíróság fel is mentette
a lengyel színésznőt a gyilkosság vádjáról.

A kérdés körül támadt vita azonban végleg
még ma sem tilt el. Különösen tudományos
körök, elsősorban természetesen az orvosok
foglalkoznak e kérdéssel. Legutóbb dr. Eisels-
berg, világhírű bécsi sebész tartott előadást az
osztály főváros egyik tudományos klubjában
erről a problémáról.

— Öt-hét évvel ezelőtt — mondotta —
még egy gyógyítottak a sebészek, hogy a seb-
zett helyet forró olajjal kiégették. Ma már
sokkal előbbre vagyunk, mert azt hirdetik,
hogy minden élő lény arra született, hogy a
földön legalább is fizikai fájdalmak nélkül
töltsen az életét. Hiszen ma már ott tartunk,
hogy az állatokon mezejített bonóknak is sok
ellenesége van. Tessék elgondolni, egyetlen orvosnak
sem öröme meghinózni az állatokat és nagyon
ágyelünk, hogy kísérletezéseink az állatokon
lehetőleg fájdalommentes legyen. Azonban az
orvostudomány enélkül nem haladt volna
előbbre és bizony a différia szérumát és a
gyógy-operációkat egyedül a vivisekcióknak
köszönhetjük. Százszor próba után végre siker-
ült Birothnak megmutatni a modern sebészet
újait. Ma is Schönbauer professzor olyan szé-
rumot keres, amely előrehaladott béle-avarodás
esetében a beteget megmentheti.

A kiváló professzor azonban az emberi élet-
ről a legnagyobb kiméletességet követeli. Az
orvosnak mindenképp a páciens teljes mér-
teiben való bizalmát kell bírnia, mert csak
ilyen módon tudja hivatását teljesíteni. Azon-
ban az orvosnak is nagyon ismernie kell a
páciens természetét. Ennek illusztrálására el-
mondotta, hogy Biroth rendelésében megjelent
egy orvos, aki a következőkre kérte a pro-
fesszort:

— Tanár ur, én már százszorosan szembe-
néztem a halállal, tehát nincs semmi elítélőni
valója előttem. Nagyon kérem önt, mondja
meg őszintén, mi a bajom.

Biroth néhány percig gondolkodott:
— Ha ön szembe tudott nézni a halállal,
akkor nyilván szembe fog nézni a suiyo-
s betegéggel is. Ezredes ur, önének nyelvér-
ke van.
Két perccel később a tiszt kivette magát
az ablakon és holtan terült el a kövezeten.
Ebből azt a tanulságot vonta le maga Biroth
is, hogy pácienseivel szemben mindig mesze-
menően kiméletes volt és sok esetben szelid
füllentés árán is megmentette páciensei lelki-
nyugalomát.

Mert az orvos nemcsak gyógyító, hanem
vigasztaló ember is — folytatta. És ez a gon-
dolat felveti a kérdést, vajon megengedhető-e
az orvosnak, hogy a beteg irtózatot kinyújt és
gyöttrődést reménytelen esetekben van-e joga
megrövidíteni. Olyan kérdés ez, amit ma már
nemcsak a társadalom tárgyal, hanem olyan
komoly törvénytestület is, mint a Szászország
tartománygyűlése.

— Én magam — mondotta Eiselsberg pro-
fesszor — ellene vagyok az élet erőszakos
kioltásának. Visszagondolok azokra a nagy
perceimre, amikor a háboruban láttam, hogy

a sebesültek közül mennyi heroizmussal visel-
ték sokan sebesüléstük, vagy betegségük fájdal-
mait. Ha megengedhető lenne az orvosnak az
élet megrövidítése, akkor a beteg mindig azzal a
gyanuperrel élne, hogy ime az orvos csak azért
adja ezt, vagy azt az orvosságot, hogy vele
végleg elaltassa. Nagyon jól tudom, hogyha
egy öttagu orvosi konsilium határozná a halál
mellett, hogy akkor sincs tévedés kizárva.
Plinius az ő idejében azt javasolta, hogy akinek
epéköve, gyomorfekélye és vitustanca van, azt
meg kell ölni. Vajon ma olyan betegségek-e

ezek, amikből nem lehet kigyógyulni? Én azt
mondom, hogy még akkor sem szabad megölni
a páciensét, ha ez határozottan kívánna.

A beszéd nagy hatást tett a jelenlévőkre.
A professzor ugyanis ezúttal nemcsak orvosok,
hanem a tudomány minden más ágát művelő
nagykulturájú emberekhez beszélt. Az előadás-
hoz hozzászóltak az orvosi tudományban laiku-
sok is, akik több kérdést intéztek Eiselsberg-
hez. A kialakult vélemény az volt, hogy az
emberi életet erőszakkal kioltani senkinek
joga nincs.

Spanyolország és Brazília már lemondtak népszövetségi tanácsstagságukról

Németországot teszik felelőssé, ha a megegyezés nem sikerül

(Genf, március 15. Az Uj Kelet tudósítójától.)

Spanyolország és Brazília ma bejelentették, hogy
viasszavonják a népszövetségi tanácsstagságra vo-
natkozó igényüket és elhatározták, hogy minden
feltétel nélkül Németország állandó tanácsstags-
sága mellett szavaznak. Remélik, hogy ez az
elhatározás átsegíti a Népszövetség helyzetét a
holtpontra. A tegnapi nap folyamán Wander-
wede holland és Uden svéd delegátusok hossz-
szasán tanácskoztak Luther német kancellárral
és Strassemann külügyi államtitkárrel. Később
hosszabb megbeszélést folytatott a német meg-
bizottakkal Briand francia miniszterelnök is.
Az „Echo de Paris” olyan értesítést közöl,
hogyha a németek nem mennek bele a kom-
promisszumba, ezzel megszegik a Rajna-paktu-
mot, ami által Franciaország is szabadkezett
nyer. Ezt Franciaország arra fogja felhasználni,
hogy formálisan tiltakozzék Németországnak a
Népszövetségbe való felvétele ellen.

Sresemann német delegátus nyilatkozott
az „Ouvre” genfi tudósítójának. Kijelentette,
hogy nem annyira Németország felvételéről,
mint Brazília, Lengyelország és Spanyolország
tanácsstagságának megadása körül folyik a me-
terkedés.

Lezajlott a nagyváradi körzeti konferencia

Kimondották, hogy Ijjar hónapot a szervezet kiépítésére használják ki.
Megválasztották az új körzeti vezetőséget

(Oradea-Mare Nagyvárad, március 15. Az Uj
Kelet tudósítójától.) A Zsidó Nemzeti Szövetsé-
g nagyváradi körzeti konferenciáját vasárnap-
delőtt 11 órakor kezdték meg a kereskedelmi
csarnok nagytermében. A konferenciát dr. Bár-
dos Imre nyitotta meg, aki üdvözölte a meg-
jelent kiküldötteket:

— Ez a konferencia — mondotta dr. Bár-
dos — nem a szónoklatok, nem a szavak kon-
ferenciája kell, hogy legyen, hanem a munkás
és pedig a teremtés munkájé. A világszervezet
az Ijjar hónapot szervezési hónapnak jelölte meg,
tehát már most fel kell hívni ennek a munkának
komoly előkészítésére az egyes csoportokat és minden
cionistát. Nem kevésbé fontos az ifjúság nemzeti
öntudatra való emelése, az ifjúsági csoportok
megerősítése és támogatása és fejlesztése, mert

intenzív Palesztina-munkát végzett eddig is az
ifjúság és még többet várhatunk tőle munká-
jával, ha erkölcsi és anyagi támogatásban ré-
szesítik a megerősödött szervezetek.

Megnyitja a konferenciát, amelyen a nagy-
váradi csoportot dr. Bárdos Imre, dr. Váradi
Ödön, Kohn Gábor, dr. Markovics Ignác, dr.
Lév Béla, Rác Ilus, Katz Rudolf, Blum Zsig-
mond, a Mizrachit Mittelman Jakab és Gut-
fied Simon, a mezőtelegi tagozatot ifj. Lin-
denfeld Miksa, Krausz Adolfné, Weinstein
Adolfné, Schwartz Irén és Goldstein Bözke,
Elsődet Ladányi Ignác és Ladányi Ignác,
Révet dr. Timár Miksa, Nagybárdot Fried-
mann Adolf, Margittát dr. Friedmann Mór,
Székelyhidat Weisz Jenő és Szatmárt két Áviva-
delegátus képviselte.

A szervezet megerősítése

Az elnöki megnyitó után Weinberger Nán-
dor főtitkár a Zsidó Nemzeti Szövetség vezető-
sége nevében üdvözölte a konferenciát. Részle-
tesen kifejtette a Palesztina-munka mai stá-
dióját, amelyhez elvárják az erdélyi zsidóság
támogatását. Hosszasan ismertette Palesztina po-
litikai és gazdasági helyzetét és végül azt aján-
lotta, hogy Ijjar hónapban, tehát április 15-től
május 15-ig minden eszközzel erősítsék meg a
szervezeteket. A világ zsidóságát csak Palesz-
tina válthatja meg és épen ezért a zsidóságnak
kell ezt a nemzeti otthonát nagygyá, erőssé és
gazdaggá tenni.

Ezután a helyi csoportok megszervezésére
hívta fel minden cionista zsidó figyelmét.
Weinberger főtitkár beszédének nagy hatása
volt és percekig tapsolták.

Az ifjúságra vár a legnagyobb feladat

Dr. Váradi Ödönnek, a konferencia elnöké-
nek javaslatára egyhangulag felkérlik Giszkalay
Jánost, hogy a napirenden kívül tartsa meg
beszédét. Giszkalay visszapillant huszonöt-
tendő cionista múltjára, amely alatt azt ta-
pasztalta, hogy az ifjúság az, amely a cionista
munkát előbbre viheti. Felhívja a jelenlévő

Nagy harisnyavásár

mélyen
leszállított
árakkal

Kötött harisnya, minden színben.....	Lei 30
Flohr harisnya, minden színben.....	Lei 52
Muszlin harisnya, divatszínben.....	Lei 69
Cérna muszlin, minden színben.....	Lei 98
Selyemfátyol harisnya, minden színben.....	Lei 125

Blatt

Főttér 13. szám

Divalcsatárban és kötetlárban óriási választék.

fiataliságot, hogy lelkük minden melegével és szeretetével dolgozzanak a cionista munkán.

Leitner Zoltán ügyvezető elnök ismerteti a zsidó nemzeti szövetség nagyváradi csoportjának mulasztandói működését.

— Szükség van arra is — mondja, hogy a körösvidéki körzet minden községében megalakuljon a helyicsoporthoz, amely fokozott munkával dolgozzék a palesztinai alapok növelésén.

Dr. Berger József az ifjúsági mozgalomról tesz jelentést.

Dr. Timár Miksa a vidéki szervezetek nevében köszönti a konferenciát és felhívja a vidéki zsidóságot a helyi tagozatok megszerzésére.

Ezután déli egy órakor dr. Váradi elnök felfüggeszti az ülést, amelyet délután négy órakor folytatnak.

A délutáni ülés

Délután ifj. Lindenfeld Miksa (Mezőtelegd) elnököl. Dr. Lőw Béla, a Keren Kajemet és Blum Zsigmond, a Keren Hajjeszod munkájáról számol be. Majd a körzeti vezetőség megválasztására visszavonul a jelölőbizottság és ezalatt a szünetben az Aviva-konferenciát tartják meg. Oehlbaum Etus elnöke alatt. A helyi szervezetek megalakulásáról és munkájáról tesznek részletes jelentést.

Ezután a jelölőbizottság indítványára alapján megválasztják a vezetőséget. Körzeti elnök: dr. Bárdos Imre, alelnökök: dr. Váradi Ödön és dr. Markovics Ignác (Nagyvárad), Lindenfeld Miksa (Mezőtelegd), dr. Friedmann Mór (Margitta), dr. Timár Miksa (Rév), Ladányi Ignác (Élesd). Intézőbizottság: Krausz Mihályné (Mezőtelegd), Ladányi Ignác (Élesd), dr. Havas Imre (Margitta), Weisz Jenő (Székelyhid), Friedmann Adolf (Nagybárd), dr. Markovics Ignác (Nagyvárad), Leitner Zoltán, dr. Lőw Béla és dr. Kohányi Rezső (Nagyvárad), Goldstein Miksa és B. Glück Károly (Ermihályfalva), dr. Fehér Ferenc (Nagykároly), Hegyi Mózes (Belényes), Friedmann Mór (Brádka) és dr. Kálmán Jenő (Nagyszalonta). Körzeti főtíkárnak egyhangulag Blum Zsigmondot választották meg.

Estély a Kereskedelmi Csarnokban

Este az ifjúsági egyesületek a Kereskedelmi Csarnokban nagy estélyt rendeztek, amelyet Giszkalay János prologja vezetett be. Stein Imre operáriákat énekelt, Vomácska József kísérete mellett. Darvas Ernő a nagyváradi színház tagja, verseket szavalt. Kramer Ödön, Grósz István, Schmidt Béla és Vomácska József: Dvorák kvartetjét adták elő, Lampel Ödön szavalt és Stein Imre befejezésül még a Carmen operából énekelt részleteket. Az estélynek nagy sikere volt.

A máramarosi körzet konferenciája

Ugyancsak vasárnap tartotta meg az Erdélyi Zsidó Nemzeti Szövetség máramarosi körzete is alakuló konferenciáját, amelyen számos vidéki csoport képviseltette magát. A Zsidó Nemzeti Szövetség központját dr. Fenichel József, dr. Marton Ernő, Waldner Mór és dr. Weisz Fülöp képviselte. Délután fél-nyolc órakor nyitotta meg a konferenciát Sternberger Aladár, a szigeti helyicsoporthoz elnöke. Rövid visszapiantást vetett a marosvásárhelyi konferencia óta kifejtett tevékenységre és különösen kiemelte az ifjúsági szervezetek működésének nagy eredményeit. Üdvözölte a konferencián megjelenteket, majd átadta a szót dr. Marton Ernőnek, az Uj Kelet főszerkesztőjének.

A községi választások

Dr. Marton tolmácsolta a központ üdvözlését és közölte, hogy dr. Fischer József elnök személyesen öhajtott volna eljönni, hogy ezzel is dokumentálja azt a jelentőséget, amit a központ a máramarosszigeti körzet megalakulásának tulajdonít. Ezután ismertette a palesztinai külpolitikai helyzetet, amely az utóbbi időben örvendetesen javult. Majd behatóan foglalkozott Palesztina belső viszonyaival. A községi választások eredményeire tér át, ismerteti azon előzményeket, amelyek az ellenzékhez vezették a zsidóságot. A paktum tüpróbája volt a zsidóság politikai érettségének. Megállapítja, hogy ott, ahol a zsidók becsületesen követték a központ utasítását, az ellenzéki lista mindenütt győzött és a zsidóság képviselői megfelelő arányban jutottak be a községi tanácsokba. Sajnos, voltak helyiségek, ahol részben az idő rövidsége, részben a hatósági terror

miatt nem követhették a központ utasítását. Ezekben az ügyekben a szövetség szabályos vizsgálatot vezetett be tagjai ellen, de a nézeteltéréseket ezután sikerült békésen eliminálni. Dr. Marton végül a szervezet reorganizálásának fontosságát hangsúlyozta és felhívta a figyelmet az Ijjar akcióra, amely a cionista mozgalom újjászervezését kell, hogy jelentse.

Ezután Löwinger József csoporttitkár jelentést terjesztette elő, amelyhez hozzászólt Kaufmann Dezső, aki kifejtette, hogy ez ifjúság teljes erejével részt vesz a mozgalomban. Schönguth Imre a Keren Kajemet-bizottság munkájáról, valamint a máramarosi kolónia ügyéről referált.

A konferencia ezután kimondotta, hogy Buk-

Harmincezer zsidó kereskedő bezárta a boltját Lengyelországban

A Joint hivatalos jelentése a lengyel zsidóság katasztrófális helyzetéről

(London, március 15. Az Uj Kelet tudósítójától.) Az angol főváros zsidó lakossága között nagy konsternációt keltett az a jelentés, amelyet dr. Bernhard Kahn, a Joint európai igazgatója tett az Angliában élő ukrán zsidók federációjának gyűlésén. Dr. Kahn szomorú képét adta személyes tapasztalatok alapján a lengyelországi zsidóság kétségbeesztő elproletarizálódásának és többek között a következőket mondotta:

— Lengyelországban a zsidóság a városi lakosság egyharmadát képezi. Ez a réteg gazdaságilag ugyiszólva teljesen gyökereltlen. Mindaddig, amíg Lengyelországban infláció volt, a zsidó lakosság, amely ott a kereskedelmi osztályt képviseli, túrhető helyzetben volt. A valuta stabilizálásával azonban pénzüke állott be, a pénz megdrágult és a zsidó kereskedők képtelenek voltak a szükséges tőke előteremtésére.

Különösen elszomorító a zsidó munkásság helyzete. Az ország munkanélkülieinek negyven százaléka zsidó. Vannak városok, amelyekben a zsidók a munkanélküliek nyolcvan százalékát teszik ki.

A lodzi kerületben zsidó munkások és kézművesek valóságban éhenhalnak, mert nincsen munkájuk és nem kapnak munkanélküli segítyt.

Dr. Bernhard Kahn ezután megindító szavakkal

restbe delegációt küld, amely tárgyalásba fog becsátkozni az ottani cionista szövetséggel, hogy a máramarosi kolónia a romániai cionistáknak nemrég vásárolt területén elsősorban a máramarosi zsidókat telepítsék le. Végül Kauffmann Dezső a Szövetség kulturális munkájáról számolt be, Waldner Mór pedig a Szövetség helyicsoporthoz reorganizálását javasolta.

Dr. Fenichel József a jogvédő iroda fontosságát vázolta.

Ezután megalakították jelentették ki a máramarosi körzetet. Este bankett volt. A körzeti konferenciával kapcsolatosan megalakult az ifjúsági blokk is.

mondotta, hogy már sokfelé járt a nyomor enyhítése céljából és hivatali működéséből kifolyólag alkalma volt emberi inséget tapasztalni, amit azonban Lengyelországban látott, minden képszeletet felmúlt. Harmincezer zsidó kereskedő bezárta a boltját és akik egykor a jómódu kereskedőosztályhoz tartoztak, ma földönfutók. Mégis milyen tiszteltreméltó vonása a lengyel zsidóságnak, hogy e borzalmas gazdasági krízis ellenére nem engedni veszni kulturáját és olyan iskolarendszere van, amit meg kell bámulni.

A lengyelországi zsidóság ezerkétszáz iskolát tart fenn hater ezer tanítóval. Az iskolalátogatók száma százötvezerre rug. A tanítók hónapok óta alig kapják ki a fizetésüket és gyakran megtörténik, hogy a gyermekek tanítóikkal együtt élelen szomjan jönnek a tanításhoz.

A helyzet számszerűen bemutatva a következő: A hárommillió lengyelországi zsidó közül egymilliónál több teljességgel kereset nélkül áll, egymillió valami keveset keres ugyan, ez azonban oly kevés, hogy alig lehet lecsökkentett igényű életet folytatni. A harmadik millió annyit keres, hogy megélhet. Olyan réteg azonban nincs a zsidóság körében, amely jövőjéről is gondoskodni tudna.

Akció indul

a kereskedelmi törvények egységesítése érdekében

Lezajlott a nagyváradi országos kereskedő-kongresszus. Április 23-án tartja közgyűlését a Kereskedelmi Csarnok

(Oradea-Mare-Nagyvárad, március 15. Az Uj Kelet tudósítójától.) A nagyváradi kereskedelmi csarnok választmányára vasárnap délelőtt dr. Popper Ágost elnökletével folytatódó ülést tartott. Az ülésen Pap János dr. a kereskedelmi és iparkamara főtíkára a bélyegilletékről tartott részletes előadást. Ezután dr. Fried János folytatta a múlt héten megkezdett titkári jelentését és a luxusadóval kapcsolatban bejelentette, hogy a pénzügyminiszter a termelőknek és a gyárosoknak háromhónapi hitelt engedélyezett. Ezt a kedvezményt az importőrök is megkapják. Anketót tartott a csarnok, hogy az exportárak vámjának felemelése ellen tiltakozzon.

A titkári jelentés ezután az erdélyi kereskedelmi testületek konferenciájáról számolt be. Részletesen rátért a nagyváradi kereskedelmet érintő égető kérdésekre. Elhatározták, hogy a kereskedelmi csarnok április 28-án közgyűlést tart, amelyen a tisztességtelen verseny problémájával fognak foglalkozni.

Ugyancsak vasárnap délelőtt a városháza nagytermében a Sfatul Negustorescu nagyváradi csoportja tartott országos gyűlést, amelyen megjelent Lanburopol, a Sfatul bukaresti központi titkára és dr. Seran sradi főtíkára. A gyűlés megnyitása után Oláh Béla dr. javaslatot tett a Creditul Comercialnak Nagyváradon való felállítására érdekében. Javaslata a bukaresti központtól sürgősen kérni fogják az aradi fiók felállítását, hogy az ipart és kereskedelmet olcsó hitellel lássák el.

Zaganescu nagyváradi titkár a luxus- és forgalmi adó eltörlésére irányuló akcióra hívta fel a gyűlést. Ezután dr. Lázár Aurél emelkedett szólásra, előbb magyar, majd román nyelven sajnálkozását fejezte ki, hogy a Sfatul gyűlésén ilyen kevés számban jelentek meg a kereskedők (mindössze ötvenen lehettek a gyűlésen). Lázár dr. annak fontosságát hangoztatta,

hogy a kereskedők fogjanak össze és úgy védjék meg nagy és fontos érdekeiket.

Ezután a bukaresti kiküldött beszámolt a központnak a forgalmi és luxusadó eltörlésére irányuló akciójáról és hangoztatta a nagyváradi csoport működésének nagy fontosságát. Dr. Weimann Jenő, a nagyváradi csoport főtíkára a kereskedelmi törvények egységesítésének fontosságáról beszélt és javaslatot tett, hogy ebben az irányban memorandumot készítsenek a kormányhoz. Foglalkoztak még a gyűlésen a vám-szabadraktár kérdésével és elhatározták a spekulatív törvény elleni küzdelmet.

Lloyd Expr.

Telefon 419

Zongoraszékek kaphatók!

Erdély legrégebbi és legmegbízhatóbb

zongora raktára

Cluj, Str. Saguna 14.

TRISKA I.

Szállít zongorát, pianinot gyári árban, a legelőnyösebb fizetési feltételek mellett. Több ezer elismerő irat megtekinthető. Vidékre szállítási költségeit a cég viseli.

Tánc- és művészlemezek, beszélőgépek raktáron.

Uj Kelet
szervezők
Az Uj Kelet
készítője
Aradon:
Sr. Romanu
Oradea:
Sr. Aarel
(Er. y.üzlet.)
Sighetul
Miksa, Zaido
Timisoa
Nemzeti Szö

— Ide
román-le
lentik: A
ideiglenes
nap alatt
zódés kibő

— A
jubileum
közéig na
ülni a S
tésének sz
hét óráko
szerint tá
nel száz
H. P. Cl
beszédet,
Kauffman
este nyo
diszgyüle
a kormány
hívót. A
egyetemi
kara erre
tányát fo
Gesangsv
mas himn

— C
Newyork
krónika
utóirté
gyilkossá
leányrab
tűnő lég
toltak á
amelybe
tokat, e
és pártf
nyög s
csempés
segítség
többi h
gyonok
örögyár
egyik b
az egyi
ontással
ilyenko
évből r
let tört
kintve,
pedig e
enyhe
hogy a
kos me
gyilkos

—
bencin
Sz. kol
cadik v
és nyö
számmu

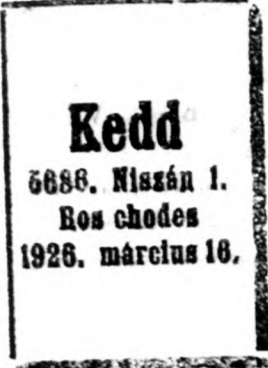
HIREK

Az Uj Kelet az egyetemess erdelyi sz. diákági sz. napilapja
Szerkesztők: Giszkalay János és dr. Marton Ernő
Felelős szerkesztő Dr. Marton Ernő
Az Uj Kelet cíkjének utánnyomása csak a felelős szerkesztővel engedélyezhető.

Az Uj Kelet fiókkiadóhivatalai és szerkesztőségei:

- Aradon: Horváth János Löbl Hirlapiroda, Str. Romanului 2. (Zinyi-u).
- Oradea-Mare-Nagyváradon: Blum Zsigmond, Str. Aurel Vlaicu 51., vagy Ezedvi emléktér 2. (Ernyőzet.)
- Sighetul-Marmatic-Máramaroszigeten: Fried Miksa, Zsidó Nemzeti Szövetség.
- Timisoara Temesváron: Strausz Béla, Zsidó Nemzeti Szövetség I. Mezey u. 2.

A mai naptár

— Ideiglenesen meghosszabbították a román-lengyel szövetséget. Bukarestből jelentik: A román-lengyel szövetséget 1 hónpra ideiglenesen meghosszabbították. Ez alatt a hónap alatt a két állam között befejezik a szerződés kibővítésére vonatkozó tárgyalásokat.

— A bécsi nagy zsinagóga százéves jubileuma. Megírtuk, hogy a bécsi zsidó hitközség nagyszabású ünnepekkkel akarja megülni a Saitenstättengassebeli zsinagóga felépítésének századik évfordulóját. Kedden délután hét órakor a templomban ugyanolyan program szerint tartanak istentiszteletet, mint amilyen nel száz évvel ezelőtt a templomot felavatták. H. P. Chajesz főrabbi fogja tartani az ünnepi beszédet, míg a kántori funkciókat Mátyás és Kaufmann főkántorok fogják ellátni. Másnap este nyolcórakor a Musikverein nagytermében diszgyűlést tart a hitközség, amely már elküldte a kormányának és a város hatóságainak a meghívót. Az ünnepi beszédet dr. Pick elnök, egyetemi tanár fogja tartani. A „Hakosh“ zene kara erre az alkalomra Goldmarknak egy nyitányát fogja előadni. A programot a Jüdischer Gesangverein zárja be Mendelssohn egy hatalmas himnusi kompozíciójával.

— Chicago, a bombamerényetek városa. Newyorkból jelentik: Csikágó városa a bűnkronika terén az utóbbi időben már majdnem utólte Newyorkot. Egymást érik a rablógyilkosságok, bombamerényetek, zsarolások, leányrablások, elannyira, hogy a lakosság felütnő lépésre szánta el magát. Kérvényt nyújtottak át Dawesnek, a szenátus alelnökének, amelyben kifejtik a csikágói lehetetlen állapotokat, elmondják benne, hogy a város banditák és pártfogók mellékkormányának uralma alatt nyög s hogy a legtöbb bűnözőt az alkoholszempészet idezi elő. Az alkoholszempészetben segítségére van a bandának a rendőrség és a többi hatóság is, amelynek tagjai hatalmas vagytonokat szereztek. A város területén titkos törgyárak és pálinkafőzők működnek s mind egyik bandának megvan a maga rayonja. Ha az egyik áttéved a másikba, az rendszeren vérontással végződik, mert a károult szempészek ilyenkor könyörtelenül gyilkolnak. Az utóbbi évben nem kevesebb, mint száz bombamerényelet történt Csikágóban s néhány esettől eltekintve, ki se nyomozták a tetteseket; akiket pedig elfogtak, nem büntették meg, vagy egész enyhe büntetésre ítélték. Ez azt bizonyítja, hogy a gonosztevők és a hatóságok között titkos megegyezés van. Az utóbbi időben 41 gyilkosság történt Csikágóban.

— A nő szerepe Palesztina felépítésében címmel tartotta meg szombat este előadását a Zs. N. Sz. kolozsvári csoportja kulturális bizottságának nyolcadik vitaestélyén Winkler Janka tanárnő. A szép és nívós előadás részletes ismertetésére közelebbi számainkban térünk vissza.

A kolozsvári diákság a sztrájk ellen foglalt állást

Ma megkezdődnek az előadások az egyetemen

A kolozsvári egyetemi diákság tegnap délután az egyetem aulájában gyűlést tartott, hogy az ismeretes 19 pont kivívásáért indított országos sztrájkmozgalommal szemben állást foglaljon. Mintegy 700 diák vett részt a gyűlésen, amely igen nyugodt lefolyású volt. A szónokok túlnyomó többsége a sztrájk ellen foglalt állást, hangsúlyozva azt, hogy a kolozsvári diákság a saját érdekei ellen cselekszik, ha elvonja idejét a komoly munkától. Több felszólalás után az elnök névszerinti titkos szavazást rendelt el, amelynek eredményét háromnegyed kilenc órakor hirdette ki az elnök. Észert leadtak 699 szavazatot, amelyből 381 abszolút többség a sztrájk ellen nyilatkozott meg. A határozat értelmében az egyetemen ma újra megkezdődnek az előadások.

(Bucuresti-Bukarest, március 15. Az Uj Kelet tudósítójától.) Az ország összes egyetemeinek kiküldöttei tegnap délután a Carol Studentesc helyiségében értekezletet tartottak, amelyen elhatározták, hogy a sztrájkot tovább folytatják. Indoklásul azt hozzák fel, hogy követeléseikre csak elvi ígéretek kaptak, a gyakorlatban azonban még eddig egyetlen pontját sem teljesítették a diákság kívánságainak.

Az egyetemi tanács ma este ülést tart, amelyen valószínűleg elhatározzák az egyetem bezárását.

A diákkiküldöttek tegnapi határozatával kapcsolatban este a közoktatásügyi minisztériumban értekezlet volt, amelyen elhatározták

— A kolozsvári Zsidó Menza vezetősége kéri a zsidó nagyközönségek azt a részét, ahol még eddig gyűjteni nem voltak, szíveskedjenek támogatni az e héten is folyó akciót.

— Eljegyzés. Weiszberger Olga Gurahont és Weinberger Dezső Arad jegyesek.
— Rosenberger Ilonkát Valcaul de sus eljegyezte Hans Salamon Izasacel.

— Kigyuladt a Steaua Romana egyik petróleumszondája. Bukarestből jelentik: Bustenarban a Steaua Romana-társaság tulajdonát képező egyes számú szonda kigyuladt. Szikrából keletkezett a tűz, amely tegnap egész nap tartott. A szondából naponként másfél vaggon petróleum ömlik ki és megy tönkre. A kár többmillió lej. Minden kísérlet a tűz elfojtására ezideig meddő maradt.

— Egy kolozsvári uricsalád tragédiája. Néhány héttel ezelőtt az Erdélyi Biztosító Intézet egyik tisztviselője: Pogány Mihály öngyilkos lett. Az öngyilkosságot, melyet mult vasárnap, az elhagyott intézeti irodahelyiségek egyikében hajtott végre Popány Mihály, — Gogola József, az intézet igazgatója vette észre, akit a véres látvány annyira megrázott, hogy szívaja kijutott s egész héten át kínoztta. Tegnap délután Gogola igazgató irodájába vőzult vissza, hogy ott felgyülemlt munkáját elvégezze. Felesége színházba ment, ahova ura rosszul léteire hívatkozva nem kísért el. Gogolát irodai munkája közben erős szívdobogás fogta el, úgy, hogy lakásába kellett visszavonulnia. Innen telefonon hívta fel háziorvosát dr. Szilágyi Györgyöt, aki rövidesen meg is érkezett Gogola lakására. Itt injekciót adott Gogolának, aki az injekció után meg is nyugodott s majd egy órán keresztül elbeszélgetett háziorvosával. Majd újabb heves roham fogta el. Szilágyi dr. újabb injekciót adott neki. Azonban az injekció után pár perccel Gogola elvesztette eszméletét s háziorvosa minden élesztgetési kísérlete után sem nyerte vissza. Az orvos már csak a beállott halált konstatálhatta. Azonnal Gogola feleségéért küldte a cselédet. Mikor Gogola halott férjét megpillantotta, maga is összeesett és a földön. Gogoláné este két és ájtultan terült el a földön. A rendelkezésre álló veronál, morfinum, luminal porokat egy pohár vízben feloldotta és kiitta. Este kilenc órakor dr. Szilágyi visszatért a házba, aki mikor meglátta a diványon fekvő asszonyt, rögtön rosszat sejtett és rázni kezdte az asszonyt. Majd mikor észrevette, hogy márgyszívről van szó, éleztani kezdte a szerencsétlen asszonyt, de mind hiába. Gogola Józsefné nem nyerte vissza eszméletét s az orvosok állítása szerint kevés a remény felépülésre. Ma délelőtt azonban már sikerült annyira eszméletre téríteni a szerencsétlen asszonyt, hogy beszállíthatták a szanatóriumba. A tragikus sorsú család iránt városzerte nagy a részvétel.

— Egy kolozsvári uricsalád tragédiája. Néhány héttel ezelőtt az Erdélyi Biztosító Intézet egyik tisztviselője: Pogány Mihály öngyilkos lett. Az öngyilkosságot, melyet mult vasárnap, az elhagyott intézeti irodahelyiségek egyikében hajtott végre Popány Mihály, — Gogola József, az intézet igazgatója vette észre, akit a véres látvány annyira megrázott, hogy szívaja kijutott s egész héten át kínoztta. Tegnap délután Gogola igazgató irodájába vőzult vissza, hogy ott felgyülemlt munkáját elvégezze. Felesége színházba ment, ahova ura rosszul léteire hívatkozva nem kísért el. Gogolát irodai munkája közben erős szívdobogás fogta el, úgy, hogy lakásába kellett visszavonulnia. Innen telefonon hívta fel háziorvosát dr. Szilágyi Györgyöt, aki rövidesen meg is érkezett Gogola lakására. Itt injekciót adott Gogolának, aki az injekció után meg is nyugodott s majd egy órán keresztül elbeszélgetett háziorvosával. Majd újabb heves roham fogta el. Szilágyi dr. újabb injekciót adott neki. Azonban az injekció után pár perccel Gogola elvesztette eszméletét s háziorvosa minden élesztgetési kísérlete után sem nyerte vissza. Az orvos már csak a beállott halált konstatálhatta. Azonnal Gogola feleségéért küldte a cselédet. Mikor Gogola halott férjét megpillantotta, maga is összeesett és a földön. Gogoláné este két és ájtultan terült el a földön. A rendelkezésre álló veronál, morfinum, luminal porokat egy pohár vízben feloldotta és kiitta. Este kilenc órakor dr. Szilágyi visszatért a házba, aki mikor meglátta a diványon fekvő asszonyt, rögtön rosszat sejtett és rázni kezdte az asszonyt. Majd mikor észrevette, hogy márgyszívről van szó, éleztani kezdte a szerencsétlen asszonyt, de mind hiába. Gogola Józsefné nem nyerte vissza eszméletét s az orvosok állítása szerint kevés a remény felépülésre. Ma délelőtt azonban már sikerült annyira eszméletre téríteni a szerencsétlen asszonyt, hogy beszállíthatták a szanatóriumba. A tragikus sorsú család iránt városzerte nagy a részvétel.

— Eitűnt leány. Február hónap elején eltűnt Kolozsvárról egy Piroska nevű 20 éves zsidó leány. Magastermetű, barna kőrhuja, kékszemű, markánsarcú, erős, izmos leány. Bezzól néme ül és magyarul. Valószínű, hogy valahol nevelőnek állott be. Ha bárki valami adatot tud róla, közölje az. e lap szerkesztőségével.

a diákokthoz és diáktörzsek beállítását.

A sztrájkoló diákok közül a Bulevardul Elisabeten Schwartz és Faber nevű diákokat és Zegelstein Sándor, valamint Lichtblau kolozsvári újságírókat (?) Majd a Capsa előtt gyülekezett 100 főnyi diák, akik bevonultak tüneményben a Strada Sarindarba és ott az „Adeverul“, „Dimineata“ és a „Lupta“ szerkesztőségi ablakait bezárták.

Jasiból jelentik, hogy a sztrájk ott változatlanul tovább tart. Örökönt sajnálatos események ismétlődnek meg. Zsidó járőrköket inzultálnak. Az egyetemi tanács itt is bezártatta a diákokthozokat. A hazautazni akaró diákok ingyenes vasúti kedvezményt kapnak.

* Mérnöki hír. Nossin Mór okl. mérnök tervezési és vállalati irodáját Str. Radu 9. sz. I. emelet (volt Boeska-u'ca) alá helyezte át.

— Szopos Sándor képképzőművész. A már békeévekben jönevű erdélyi festő: Szopos Sándor képképzőművész vasárnap délután nyitott meg a „Marianum“ disztermében. Szopos Sándor, a sokat tudó és becsületes, komoly eszközökkel alkotó festőművészek közé tartozik. Minden képén a természet benső megértése, szépségeinek tökéletes átérzése — mintegy kinyilatkoztatásképpen — érvényesül, annyi frissességgel, annyi melegséggel, hogy szinte belefárad a szem. A Szamosvölgy álmataj tájai, Dés határainak melankólikus pompája aquarelljein beszédesen szólal meg. Portréin a megfestett alakok egész belső világa él, mesél, dokumentál. Erre legkelésőbb példák Majláth püspökről és Torma Miklósról festett arcképei. Rendkívül sok művészettel és tudással van megfestve két karneváli képe, melyeken a színek és mozgások valami megnyugtató harmóniában foglalódnak össze mozgalmass, hívogató képpé. Tanulmányfejein inkább a tőpelődő Szopos Sándor érvényesül, aki problémáinak mélységét és nyugtalanságait fölényes rajztudásával oldja meg és általában: nagy mesterégbeli felkészültségével. Értékes, komoly festő, felkészült és lehiggadt mester Szopos Sándor, aki igazán megérdemli az érdeklődést és a szeretetet.

— Vőlegény, aki megszökött a menyasszony hozományával. Ilyen cím alatt megírtuk, hogy Jakab Adolf textilgyáros megszökött Kolozsvárról. A rendőrség büntügyi osztályának közlése szerint Jakab Adolf ellen a volt menyasszonya nem tett feljelentést, minthogy tőle pénzt nem vett fel. Az ügyek ellen csatis Schwartz Hermann kereskedő tett feljelentést, mert tizezer lej inkasszóval nem számolt el.

* Ingyen parfümparmetezés hölgyeknek. A párisi idény legdivatosabb és legelőkelőbb parfümjé a disztüingvált, kellemes és rendkívül tartós Narcisse Noar, melyet Romániában kizárólagos joggal a Rózsa Royal kolozsvári drogéria árusít. A Narcisse Noar parfümöt dekáinkint, a Narcisse Noar kölnit pedig üvegeként kimérve árusítja a Rózsa Royal drogéria, mely minden hölgyvevőjét vásárlás előtt Narcisse Noar parfümmel parmetezi.

Búz selyemgyapjuval Lej 120
Gyapjumellény .. Lej 540
Selyemmellény .. Lej 459

Harisnyák és keztyűk
minden színben, nagy választékban.

„HELIOS“

Főter 7 szám.

26 március 16
gyalásba fog bo
etéséggel, hogy a
cionistáknak nem.
a máramrosi zsidó.
nn Dezső a Szó.
Waldner Mór pa.
ak reorganizálását
iroda fontossá.
tették ki a mára-
t. A körzeti kon-
akult az ifjúsági
boltját
helyzetéről
nyomor enyhi
böl kifolyólag al-
dni, amit azonban
képeletet felmult.
bezárta a boltját
szkedőosztályhoz
egye milyen tiszte-
óságnak, hogy e
re nem engedi
olarendszere van,
kétszáz iskolát tart
alátogatók száma
hónapok óta alig
ran megtörténik,
út éleu szomjan
tra a következő:
zsidó közül egy-
nélkül áll, egy-
ez azonban oly
kentett igényű
lő annyit keres,
ban nincs a zsi-
is gondoskodni
dekében
ills 23-án
ze és úgy véd-
ket.
t beszámolt a
adó eltörlesztése
ta a nagyváradi
ontosságát. Dr.
oport főtiktára
szerítésének fon-
ett, hogy ebben
zitsenek a kor-
yülésen a vá-
tározták a spe-
Lloyd Expr.
lefon
419
go-aszókek
aphatók!
egbizhatóbb
ktára
14.
A I.
ari árban, a
ek mellett
gtekinthető.
ég viseli.
beszélőgé-

Jugoszlávia utat kap Fiuméhez

A „Times“ közzétette az olasz-jugoszláv megegyezés tartalmát. A belgrádi lapok pesszimiztikusan írják a megegyezésről

(Belgrád, március 15. Az Uj Kelet tudósítójától.) Az olasz-jugoszláv tárgyalásokkal kapcsolatban a legkülönbözőbb verziók láttak napvilágot. Egyes hírek szerint — mint az Uj Kelet is közölte — nem kevesebbről volt szó a római tárgyalásokon, mint arról, hogy új, a kisantantot megsemmisítő és felváltó szövetség jött létre a római tárgyalások alkalmával, más verziók szerint a tárgyalásokat közvetve Benes irányította s így a szovjet elismerésének kérdése is napirenden volt a tárgyalásokon.

Most végre a verziók helyett tények állanak rendelkezésünkre, amelyeket a párisi Havas újság tesz közzé. A jelentés a „Times“ cikkét használja fel, mely a jugoszláv-olasz tárgyalásokról közöl.

A cikk szerint a jugoszláv-olasz szerződés garantálja a két állam kölcsönös érdekeit és megnyitja a fiumei kikötő részére az egész jugoszláv Hinterlandot. Olaszország megígérte, hogy támogatni fogja a jugoszláv kereskedelmi érdekeket a szalonikii kikötőbe és az Aegei tengerre való kijárat kérdésében.

A „Times“ hangsúlyozza, hogy fontos új csoportosulás van alakulóban az európai hatalmak között és az új mozgalom élére Mussolini állott. A lap értesülése szerint Nincsiacs a népszövetségi tanácskozás befejezése után Genf-ből másodszor is Rómába utazik a megállapodások véglegesítése céljából.

A hír a jugoszláv politikai körökben általánosan feltűnt, Zágrábban pedig valóságos konsternációt keltett. A zágrábi estilapok elkecserevelésével kommentálják az eseményt, amelynek

megtörténtét valószínűnek tartják. A kormánytól nem nagyon távolálló „Obzor“ azt írja, hogy Nincsiacs legutóbbi párisi útja, ugyálszik, csak egyszerű udvariassági aktus volt, amellyel likvidált egy régi viszonyt, hogy újat kezdjen mással.

— A jugoszláv külpolitika útja — írja az „Obzor“ — akár Genfben, akár Párisban, akár Temesváron át, mindenképpen Rómába vezet. Az angol lap információja szerint Olaszország régi óhaja teljesült, amelyet eddig a jugoszláv közvélemény következetesen elutasított. Valószínű, hogy az Aegei tengerre vonatkozó ígéret pusztán frázis, amellyel ugyanúgy járunk, mint amikor elcseréljük Fiumét Szkutariért. Véték volna abban az illúzióban ringatni magunkat, hogy ezzel az új szerződéssel Olaszország végleg lemond az Adriával kapcsolatos imperialista terveiről.

Az „Obzor“ egyidejűleg közli Garibaldi Aetionak a római „Camicia Nera“ című fascista lapban megjelent beszédét, amely többek között azt mondotta, hogy Mussolini tárgyalása Nincsiacs csak taktika, mert Olaszország sohasem mond le adriai szupremáciájáról. Ez a szupremácia akkor lenne teljes, — mondotta Garibaldi — ha Albánia és Montenegró független államok lennének olasz befolyás alatt, egész Dalmácia pedig a Dinári-Alpokig olasz jogar alá kerülne.

Valamennyi zágrábi és ljubljanai lap az „Obzor“-hoz hasonló hangon ír a jugoszláv-olasz szerződés híreiről.

Nagy vihar a Kamarában

Bukarest, március 15. A kamara mai ülése rendkívüli viharos lefolyású volt. Madgearu napirend előtt szóvá teszi, hogy a Focker-perben felmentették a két vádlott tisztet. A hadbíró ítéletére csak az a megjegyzés, hogy fentartja régebbi álláspontját, miszerint az igazi bűnös a miniszteri székhelyen ül. Mardarescu hadügyminiszter kijelenti, hogy a hadbíró ítélete ellenére ő tudja, hogy az igazi bűnösök a tisztok, akiket felmentettek. Oriási kavarodás támad, mire Lupu dr. felkéri az elnököt, hogy utasítsa rendre a hadügyminisztert, mert diffamálólag nyilatkozott a hadbírójáról. Mardarescu replikázik és kimagyarázni igyekszik előbbi kijelentését. Ezután Sándor József szólalt fel, az egész ülést kibeszélte.

A Magyar Párt függetlenítette magát a liberális paktumtól

A párt intézőbizottsági ülésén kizárási indítványt tettek Sándor József alelnök ellen. A nagyváradi magyarság szabadkezet kapott a községi választásokra

(Cluj Kolozsvár, március 15. Uj Kelet tudósítójától.) Rendkívüli érdeklődés előzte meg a Magyar Párt intézőbizottsági ülését, amely hivatva volt új irányt adni a magyar kisebbségi politikának. A választási paktum ellenében tett kormányigéretet be nem váltása ugyanis a magyarság széles rétegeiben az a belátás jutott érvényre, hogy egy kisebbségi sorsban élő nép nem fordulhat a többi kisebbségek ellen egy olyan kormány oldalán, amely a magyarságot is mindeddig ugyanolyan elnyomó bánásmódban részesítette, mint a többi kisebbségeket.

A mindvégig heves lefolyású ülésről kizárták a magyar sajtó képviselőit. Kiszivárgott hírek szerint az elnökség által kötött paktum elfogadása után zajos vita folyt arról, hogy mi történjék a Magyar Párt azon tagjaival, akik az ellenzéki listákon szerepeltek. Koós Károly és dr. Deutscher Géza, a feltétlen kizárással mellett szólaltak fel, sőt kizárási indítványt tettek Sándor József országgyűlési képviselő ellen is, aki a Magyar Párt nevében ül a parlamentben.

Sándor József azonban, aki jelen volt a gyűlésen, fentartotta régi álláspontját és javasolta, hogy a közelgő általános választásra nézve kezdjen a párt paktumtárgyalásokat elsősorban a többi népkisebbségekkel és a szocialistákkal, másfelől pedig a nemzeti párttal. A javaslatot élénk vita követte, amelyben az intézőbizottságnak számos tagja vett részt. A vita után Sándor József indítványát nem fogadták el, hanem azt a határozatot hozták, hogy az elnöki tanács teljesen korlátlan mandátumot kap a különböző pártokkal való tárgyalásra, sőt a megegyezésre és a paktum

végrehajtására is. Az elnöki tanács mandátuma egyáltalán nincs megkötve, úgyhogy jogában áll a történetek után is akár újból a liberális párttal, akár más pártokkal kötni választási egyezményt.

Az ülésről kiadott szűkszavú hivatalos közlemény többek között közli, hogy az intézőbizottság jóváhagyta az elnöki tanács azon intézkedését, amellyel Hubay Károly pénztári ellenőrt tisztjének gyakorlásától választási magatartásáért felfüggesztette és egyúttal ellene elrendelte a megfelelő fegyelmi eljárás bevezetését is.

Nagyváradról jelentik: A Magyar Párt kolozsvári központi bizottsága tudvalevőleg a nagyváradi helyi csoportnak szabadkezet adott arrandéva, hogy a március 29-iki községi választáson teljesen belátása szerint haladjon. A kolozsvári kiküldöttek vasárnap hazaérkeztek Nagyváradra és hétfőn egész nap tárgyalásokat folytattak. Az új helyzet új elhatározások elé állította a Magyar Pártot, hajlandó tárgyalni minden nagyváradi párttal és azt tartja fontosnak, hogy egy olyan békelistát állítsanak össze, amelyen a nagyváradi társadalom minden rétege arányosan és igazságosan képviselve legyen.

Hétfőn egyébként Nagyváradra érkezett Mosoiu Traian miniszter, aki a nagyváradi ortodox zsidóság vezetőjével tárgyalt ugyancsak a községi választásra vonatkozólag. Ugyancsak tegnap érkezett haza dr. Lázár Aurél a nemzeti párt vezére, aki kijelentette, hogy hajlandó együttműködni a Magyar Párttal és nagyon szívesen teljesíti a lehetőség határain belül a Magyar Párt feltételeit. Az ellenzék azonban semmi körülmények közt nem hajlandó a libe-

rálisokkal együtt haladni. Megerősítettnek látszik az a hír, amelyet egyedül az Uj Kelet közölt és amely szerint dr. Zigre Miklós, aki a februári választáson a liberális listán szerepelt, most az ellenzéki listán jelölteti magát. A tárgyalások még nem fejeződtek be. A jelölt-lista beadásának határideje péntek és addig igen nagy meglepetéseket lehet várni.

ZSIDÓ KÖZÉLET

A gyergyószentmiklósi Aviva és Barisszia impozáns és kedves ünnepségben részesítette dr. Klein Vilmos „Chaver Kavod“-ját abból az alkalomból, hogy öt éves lelkes kitartó és eredményes cionista munkássága után el kellett távozzék Gyergyó zsidóságának köréből. Munkásságának méltó elismeréseképpen a Barisszia bankettel egybekötött felsztkommerszet rendezett az ünnepelt ragyszámu barátainak részvételével. A bankett felköszöntőt tartották: Balázs Vilmos, Halász Adolf, Löwy Ámin és Engel Jeremiás. A felsztkommersz műsorát a Hatikva vezette be, ezután a Barisszia ros-risonja: Kupfermann Károly üdvözlöi a megjelenteket, majd egy sikerült és kedves beszédben bucsuzik el a Barisszia nevében dr. Klein Vilmostól, megköszönve neki azt a fáradhatatlan és buzgó munkásságát, amellyel éveken keresztül vett részt a gyergyói zsidóság vezetésében és az ifjuság nevelésében. Beszéde után a Barisszia ajándékképpen egy díszmunkát nyújt át az ünnepeltnek meghatározott szavak kíséretében. Ezt követte Vároczki Teréz ros-haaviva bucsubeszéde, melyben az Avivák ragaszkodásáról és szeretetéről biztosítja dr. Kleint, akinek egy szép emléktárgyat ad át az Aviva nevében.

Vajda Pista az ifju Barisszia nevében bucsuzik az ünnepeltől. A komersz keretén belül avatta fel Paszternák Zsigmond ros-seni Benedek Miklós és Wiener Sándor barissziánusokat, buzdítva őket további kitartásra és becsületes munkálkodásra. A komersz szónokai voltak még Stein Jakab, Benedek Miklós, Engel Jeremiás, Charap Salamon, Halász Adolf és Katz Béla. Végül dr. Klein nagyhatású beszédében köszönte meg a jóleső ünnepeltetést és buzdította a jelenlevőket, hogy folytassák kitartással azt a munkát, amelyet ezideig ő irányított. Dr. Klein távozásával olyan írt hagyott maga után, mely sokáig érezhető lesz a gyergyói zsidóság életében.

Purimi gyermekdelután

Adar 14-én Stein Jakab, a Barisszia ros-selájének vezetése mellett a gyergyószentmiklósi ifju Aviva és Barisszia az Ivria helyiségében ragyszámu közönség jelenlétében purimi gyermek delután rendezett a KKL javára a következő programmal: A Hatikvát énekelte az ifju Aviva és Barisszia énekkara. Prologot mondott Paszternák Regina ifju ros-haaviva, igen nagy siker mellett. Ezután a Stein Jakab által írt egy felvonásos purimi szimbólum került színre, melynek szereplői Boium Ella, Löwy Sándor, Mózes Duci, Halász Miklós és Charap Béla voltak. Löwy Bözsi elszavalta Halmágyi Máriának „Üzenet Cionba“ című költeményét, igen nagy hatással. Engel Mici egy Stein Jakab által írt aktuális monológot adott elő nagy tetszés mellett. A műsort Vajda István, az ifju Barisszia ros-risonja zárta be a közönséghez intézett hatásos propaganda beszédével, amelyben az ifjuság munkásságáról számolt be. A konferanszié szerepét az öt éves Grünberg Laika töltötte be annyi bájjal, hogy a közönség szűnni nem akaró tapsal jutalmazta bátor fellépését.

A petrosényi Ceiro Mizráchi

leányegyesület március 10-én rendezte meg bemutatkozó kulturstélyét, amely úgy anyagilag, mint erkölcsileg nagyszerűen sikerült. A műsor legkiemelkedőbb számai a következők voltak: Egy sakkparti, melyet élő bábokkal Hammer Vilmos és Eichner Nándor barissziánusok játszottak. Hirsch Lili és Szoldán Ica nagy sikert arattak egy román táncduettben. Katz Erzsébet ragyszerűen interpretálta Morris Rosenfeldtől a „Zsidó május“-t. Szép sikert ért el a chalucéletet és az aratást jelképező két előkép. A „Der Verfasser in Kindbett“ című jiddis vígjátékban Zeichner Nándor, Bartfeld Erich, Hammer Vilmos, Adler Manó, Bieber József, Fischer Ferenc és Hammer Dávid tettek tanubizonyítót nagyszerű színészi kvalitásaikról. Rosenberg Janka nagy átérzéssel szavalta el M. Eminescu egyik költeményét. Kedvesen énekelte Iczkovits Regina a „Dusz pinteke jid“ című jiddis dalt. A zenekíséretet Weinberger Ernő látta el nagyszerűséggel. Ötletes és szellemes konferanszié volt Horváth Samu. A műsor megrendezése és művészi kiállítása Hunyadi Andor érdeme.

— A hálóba tévői zsidó hdelutánt renlenlétében, jgástalan renEvi költeméjátéka, Brahált. Palezt méitatta SugRomán Operszerepelt.

— Az kulturelőadámen László története“ ctefte azokanem folyamák, előíteltak. Az embgával szembkeresték mi közben primzsidóságbe deésekből véböző korlátok, melyek nitják az emlágosodás m meg nagy er végleg megsbologtalan, Antal Márk, Ferenc szócok lendület adása vasárna László és dr. Salamon Lás megartotta nek keretébe therapiáját“ dr. Jakobi J gédek felszó Ervin tanárs bemutattással előadást, ame hallgatott vég

— Eiján prefektusa e tudósítónk jelevai községi váliberális-magyar győzelme Hunyett, mert Dév többi románlak lenzéki érzelmű tekkkel a válaszgykezdett a taennek az akcióéhány vezetőkolozsásu embeozott Herbayávolításával amA megye prefel-g szabadságra szelött is előCandrea Valerig mostan a k közigazgatási ve lére, hogy a kasztás lezajlásáros több vezetált Goma Paulnal való visszaéj prefektus ellemeikről ismerazni és a várasztókat, hogy onló okok miatt polgármestert, Tót, Aliminescu reGheorghescu re az egyesült elleadta a peticiónem érkezett. Az 26 ára tüzte ki a tését általános é

* Fehér fénteknikai fejlesztésram Industrial

Ras

...itettnek lát...
...az Új Kelet...
...Miklós, aki...
...listán szere...
...lteti magát...
...k be. A je...
...ntek és ad...
...t várni.

LET

Barisszia
...szesítette dr...
...ból az alka...
...eredményes...
...ozzék Gyergyó...
...mélto elisme...
...kötött fasz...
...agszámú ba...
...szöntöt tar...
...Löwy Ár...
...sz műsorát...
...ia ros-risonja...
...enteket, majd...
...bucszuk el a...
...megköszönve...
...munkásságot...
...gyergyói zsi...
...ében. Beszöde...
...iszemléklapot...
...kíséretében...
...iva bucser...
...ról és szere...
...y szép ezüst...

ben bucuzik
...al avatta fel...
...ék Miklós és...
...tva őket to...
...lkodásra. A...
...Jakab, Be...
...p Salamon...
...Klein nagy...
...sü annepel...
...y folytassák...
...ig 8 irányi...
...gyott maga...
...yó zsidóság

...a ros seli...
...niklói ifju...
...a nagyszámú...
...élután ren...
...rammal: A...
...szia ének...
...gina ifju...
...tán a Stein...
...szimbólum...
...Ella, Löwy...
...és Charap...
...lmágyi Má...
...nyét, igen...
...Jakab által...
...etszés mel...
...arisszia ros...
...tt hatásos...
...juság mun...
...szerepét az...
...nyí bájjal...
...ssal jutal...

...hi
...meg bemu...
...lag, mint...
...legkiemel...
...rakkparti...
...és Eichner...
...ch Lili és...
...mán tánc...
...terpretálta...
...Szép sí...
...jelképező...
...ett" című...
...feld Erich...
...of, Fischer...
...bizonyágot...
...erg Janka...
...egyik köl...
...Regina a...
...ekisére'e...
...téssel. Öt...
...Samu. A...
...Hunyadi

A kolozsvári zsidó házlásszonyok hálóba teadélutánja. Március 14-én a kolozsvári zsidó házlásszonyok intim keretében teadélután rendeztek. A délután előkelő közönség jelenlétében, jól összeválogatott műsor mellett, kifestésben rendezésben zajlott le. A hét éves Bergner Evi költeményeket szavalt. Braun Margit zongorajátéka, Brahms interpretálásában méltón érvényesült. Palesztina építését és az ország jelentőségét méltatta Suga László. Dragos Klein Jolán, a Román Opera ballerínája szimbolikus táncokkal szerepelt.

Az „Ezra“ zsidó ifjusági egyesület kultúr-előadásorozatában tegnap délután Salamon László tartott előadást „A felvilágosodás története“ címen. Az előadó részletesen ismertette azokat a küzdelmeket, melyeket a történelem folyamán az emberiség legjobbjai a dogmák, előítéletek, egyházi uralmak ellen folytattak. Az emberek a természet roppant nagyságával szemben bizonyos félelemérzéssel eltelve keresték mindig a lét értelmét és céljait, miközben primitív agyuk a leghetetlenebb képzelődésekre sodorta őket. Ezekből a képzelődésekből végül is dogmák, erkölcsök, különböző korlátok keletkeztek, azok az örök bilincsek, melyek ma is visszazoritják és megbénítják az emberiség szabad lélegzését. A felvilágosodás mindig a bilincsek ellen küzdött és még nagy erőfeszítésekre van szüksége, hogy végleg megszabadítsa tőlük az emberiséget, mely boldogtalan, de boldogítható. Az előadáshoz Antal Márk, Krausz László és Herschkovits Ferenc szólottak hozzá rendkívül nyilvános és sok lendülettel. Az „Ezra“ legközelebbi előadása vasárnap délután lesz, amelyen dr. Dienes László és dr. Marton Ernő fognak előadni. A Salamon László irodalmi előadása után az „Ezra“ megtartotta rendes heti orvosgyűlést, amelynek keretében „a tüdőtuberkulózis sebészeti terápiáját“ tárgyalták meg, amelynek előadóját dr. Jakobi József és dr. Réth Marcell tanárságának felszólításai biztosították. Dr. Pártos Ervin tanárságát az előadás előtt egy betegbemutatással tette változatosabbá az igen értékes előadást, amelyet nagyszámú orvos és orvos hallgatott végig.

Eljárást indítottak Hunyad megye prefektusa ellen a választások miatt. Dévai tudósítónk jelenti: Beszámoltunk arról, hogy a dévai községi választásokat minimális szótöbbséggel a liberális-magyar lista nyerte meg. A hivatalos lista győzelme Hunyadvármegyében óriási szenzációt keltett, mert Déva éppen úgy, mint Szászváros és a többi román lakta környékbeli kisváros radikális ellenzéki érzelmi. Ennek tudatában a kormányhatalakkal a választások előtt különböző rendeletekkel igyekezett a talajt minél előnyösebben előkészíteni. Ennek az akciónak következménye volt az, hogy néhány vezető állása tisztviselőt „liberálisabb“ gondolkodású emberekkel cserélték föl. Ilyenképpen távozott Herbay Ágoston polgármester is, akinek elmozdításával annak idején bővebben foglalkoztunk. A megye prefektusa, dr. Dublesiu Gheorghe május 1-ig szabadságra utazott egészségi okok miatt, ami ezelőtt is előfordult, de helyettesítésére eddig Candrea Valer subprefekt mindig elegendő volt, míg mostan a kormány „ideiglenesen“ Goma Paul közigazgatási vezérfelügyelőt delegálta a vármegye élére, hogy a községi választásokat levezesse. A választás lezajlása után Hunyadvármegye és Déva város több vezetőférfia, közöttük az újonnan delegált Goma Paul prefektus ellen is hivatalos hatalommal való visszaélés címén eljárás indult meg. Az új prefektus elleni vád az, hogy az ellenzéki érzelmeikről ismert tisztviselőket nem engedte szavazni és a vármegyeház épületében leitatta a választókat, hogy a liberális listára szavazzanak. Hásonló okok miatt jelentették fel Oprea Mircea új polgármestert, Toma Georgescu pénzügyi igazgatót, Alimnescu Gheorghe vármegyei titkárt és Gheorghescu rendőrprefektust is. Ezzel egyidejűleg az egyesült ellenzék hunyad megyei választmányára beadta a petíció, amelyre válasz a mai napig még nem érkezett. Az öt tisztviselő ellen a vád alapjánu elrendelték a vizsgálatot. A tárgyalást március 20-ára tűzte ki a dévai törvényszék, amelynek döntését általános érdeklődéssel várják.

Fehér fényel, kis áramfogyasztással és a technikai fejlettség legmagasabb fokán álló „Tungsram Industrial“ égő.

A kolozsvári zsidó nőegylet gyermekdélutánja. A kolozsvári zsidó nőegylet márc. 21-én délután 5 órakor tartja meg a New York nagytermében gyermekdélutánját, amely rendkívül népszerűnek ígérkezik. Ezt este kilenc órakor táncos kapcsolatos teaszté'y követi.

Orvosi hír. Dr. Fischer Mátyás bőrgyógyász rendeléseit Calea Reg. Ferdinand 6. szám I. emelet (volt Wesselényi Miklós-utca) ismét megkezdte.

Hamis vád a török zsidóság ellen. Konstantinápolyból jelentik: A török sajtó egy idő óta egészen szokatlan hangon irt a zsidók ellen. Ennek az ellenséges hangnak alapja az a híresztelés, hogy háromszáz spanyol zsidó, aki már régebben török alattvaló, lojalitási nyilatkozatot tett Spanyolország kormányának. Ebben a nyilatkozatban a zsidók panaszkodtak volna a török kormányra, amely világgá kirttöli nagy progresszivitását, azonban a zsidókkal szemben középkoribb, mint az egykori Spanyolország. A mai Spanyolország már az ujkor szellemében fogadná a zsidókat és a háromszáz spanyol zsidó arra kér engedelmet, hogy átmehessen és itt letelepedhessen. Ez a hír teljesen légből kapott, semmi alapja nincs, kutmérgezésre azonban nagyon alkalmas. Angora, Konstantinápoly, Szmyrna és Brüssza zsidó hitközségi ülésen tiltakoztak ez ellen a sajtóban és Saltiel, a konstantinápolyi spanyol zsidók klubjának elnöke, valamint a Törökországban székelő spanyol követ nyíltlevélben jelentették ki, hogy ilyen lojalitási nyilatkozatról semminemű tudomásuk nincs. Miathogy a nyilatkozatok ellenére is a sajtó egy része tovább folytatta lázító bangját, a konstantinápolyi hitközség képviselőiben Mazliach képviselő, Avram Galante egyetemi tanár, Gado Franco, Simón Lévi és Henri Soriano tekintélyes hitközségi tagok Angorába utaztak, ahol Musztafa Kenal pasának, a török köztársaság elnökétől tiltakoztak a galád vád ellen. A köztársaság elnöke és a kormány tagjai meggyőződtek a véd alsptalanságáról és kijelentették a küldöttség előtt, hogy a zsidókat az állam egyik leglojalisabb elemének tartják. Különösen a belügyminiszter fájlalta, hogy a sajtónak folytonos támadásai megzavarták a zsidóság és a török lakosság közötti jó harmóniát.

Öngyilkoságot kísérelt meg a kolozsvári katonai börtön két foglya. Az elmúlt napokban a kolozsvári hatodik hadtest börtönében levő politikai foglyok közül mintegy 50-en léptek éhségstrájkba. A foglyok, akik még az elmúlt év októberé óta vannak egyrészt vizsgálati fogságban, kérvénnyel fordultak a börtön parancsnoka utján a hadbíró-sághoz, kilenc pontban foglalva össze kérelmeiket, amelyek közül a legfontosabb: a tárgyalásig való szabadlábrahelyezés. Minthogy a hadbíró-ság csak jelentéktelen dolgokban reszálta a foglyok kérésére ma délután újabb 17 fogoly csatlakozott az éhségstrájkhoz. Az ügy legújabb tragikus eseménye, hogy vasárnap délután a VI. hadtest fogházában Bilint András nagyváradi és Stuhlber János nagyszombeni famunkások egy őrizetlen pillanatban öngyilkossági szándékból felválták ütőerüket és csak a gyors segítség mentette őket meg a haláltól. Stuhlber Jánost bevitték a Zápolya-utcai csapatkórházba. A foglyok hozzátartozói egyébként memorandummal fordultak Papp Danila tábornok hadtestparancsnokhoz, akitől a vádlottak ideiglenes szabadlábrahelyezését kéri.

Aki megelégedéssel fogadta tizenötévi fegyházbüntetését. A kolozsvári ítélőtábla tanácsa ma tárgyalta Mariánka János tizenötévi fegyházra ítélt legény felebbviteli ügyét, aki a múlt évben tizenöt kézzurással meggyilkolta menyasszonyát, Kalkosi Annát, mert az katonáskodása idején viszonyt kezdett egy másik falubeli legény-nyel. A gyulafehérvári törvényszék tizenötévi fegyházra ítélte el Mariánka Jánost, aki a mai táblai tárgyaláson a legegységesebben állott bírái előtt s szóval sem védekezett a reá rótt bűncselekmény ellen. Sőt egész magatartásán az látszott, hogy önmagában helyesli tettét és szívesen szenved megtevért. A tábla helybenhagyta a törvényszék ítéletét, melyet Mariánka szinté megelégedéssel fogadott. Védője kapacitálására is kijelentette, hogy megnyugszik a tábla ítéletében.

Piroska!

Eltűnésed egész családodat lesújtotta. Minden el van felejtve. Azonnal adj élet-jelt magadról.

Mozgók műsora:

Március 16.

Select-mozgó

Ma kezdődik a nagysikerű

TROJA

második részének bemutatása.
Homeros halhatatlan Ilias hősköltőménye után.
Főszerepben Albert Bassermann: Aisakosa, Wladimir Gaidarow: Paris. Carlo Aldini: Achilles, Albert Steinrück: Priamos, Edy Darcelean: a szép Helena, Hanna Ralph: Andromachia.
Az előadások nem folytatódások és 3, 5, 7, 9 órákor kezdődnek

Urania-mozgó

Mától kezdve a nagy társadalmi film

NANA

Emil Zola híres francia író regénye után.
Teljes mű. 13 fejezet

Apollo-mozgó

Ember-bestia

Nagy cow-boy d'ama, a főszerepben az ismert amerikai színészek: William Duncan és Edith Johnson

Rézar maturák

viz, gáz és gőzhöz, valamint nickelezett sárgarézt toalette cikkek gyári lerakata.

ELECTROHIDRO

Vadász & Comp

műszaki vállalata — Cluj
Calea Regele Ferdinand 65.
Telefon 3-84.

Zongorák

gyári lerakata, gyári árban részlete is. Sternberg, — Oradea-Mare, Bulev. Regele Ferdinand

Rasol, Mirjam

késnélküli borotváló por a legjobb, legkíméletesebb és legolcsóbb. Egyedüli készítő

Spitz Sámuel

festékkeresk. Carol-Mare
Kérjen árajánlatot

KÖZGAZDASÁG

A CFR új szállítási tarifája elismeri az ipari pártolási kedvezményt

Speciális egyezmények fogják szabályozni a hatóságok és a nemzeti ipar szállítási díjszabását

(Bucuresti-Bukarest, március 15. Az Uj Kelet tudósítójától.) Ismeretes, hogy az államvasutak új szervezeti és kiaknázási szabályzatának rendelkezései értelmében a CFR-en történő szállítások nomenklaturáját úgy kell összeállítani, hogy a szállítási tarifa legalább is a kiaknázással kapcsolatosan felmerült költségeket fedezze, beleértve ebbe az újabb befektetések és reparáció összköltségeit is. Ez a principium képezi alapját az államvasutak új szállítási tarifáinak. Az elvnek a gyakorlatban való tokazotos átültetése és alkalmazása kérdésében azonban a legközelebbi minisztertanács fog véglegesen határozni a közlekedésügyi és a pénzügyminiszter előterjesztése és javaslata alapján.

A tarifaredukciókat a hatósági szállításoknál az államvasutak kedvezményesen fogják eszközölni. Azoktan az esetekben, ha a szállítási engedmények nyújtására speciális egyezményeket kötnek a vasutak, minimális díjszabás állapítható meg a szállításoknál.

Ily speciális egyezmények fogják szabályozni a hadsereg szállításainak tarifáját, valamint azokat az iparvállalatokat, amelyeknek az iparügyi minisztérium törvényes elnökét biztosított a nemzeti ipar előmozdítása céljából. A speciális szállítási engedmények nyújtásánál egy ugyanevű rezi-költséget vesznek alapul. Ez alatt a rezi-költség alatt azokat az effektív kiadásokat számítják, amelyek a szállítások lebonyolításánál felmerülnek, de az általános költségek, valamint a reparációs kiadások tekintetében nem.

Jugoszláviában vámmes tesztik a nyers bőr exportot. Belgrádból jelentik: A kereskedelmi minisztérium leiratot küldött a kereskedelmi és iparkamarához, melyben véleményeket kér arra nézve, hogy szükség van-e új szabványokra, marha- és bálnybőr-export vámmegemlékítésére. A miniszter bejelenti, hogyha szükség van, a megemlékítést nyomban életbe lépíti.

Az Erdélyi Gazdasági Egyesület közgyűlése. Az Erdélyi Gazdasági Egyesület március hó 28-án, vasárnap tartja Kolozsvárt Áttila-utcai székházában rendez évi közgyűlést.

A gazdakörök szervezéséről és vezetéséről címen dr. Nagy Endre tollából egy 80 oldalra terjedő munka jelent meg az Erdélyi Gazdasági Egyesület kiadásában, amely mű tájékoztatásul szolgál a felüli nép szervezésére és vezetésére hivatott egyének számára. Magában foglalja mindazon tudnivalókat és nyomtatvány mintákat, amelyek a gazdakörök szervezéséhez, megalakulásához és működéséhez szükségesek. A füzet ára 10 lej. Megrendelhető az EGE titkári hivatalában: Kolozsvár, Áttila-utca 10. sz.

A bécsi terménytőzsde nem engedélyezi a határidőüzleteket. Bécsből jelentik: Arra a hírre, hogy a budapesti tőzsdetanács már elvileg hozzájárult a határidőüzletek engedélyezéséhez, egyes terménycsoportok a bécsi tőzsdén is hasonló mozgalmat indítottak. A napokban tartott anténton egy a mezőgazdaság, mint a malmok képviselői élesen állást foglaltak a határidőüzletek bevezetése ellen, mire a tőzsdetanács úgy határozott, hogy ennek bevezetéséről csak akkor fognak konkrétan tárgyalni, ha a budapesti tőzsdetanács tényleg megadja az engedélyt.

Ausztria felmondja a magyar, cseh-szlovák és jugoszláv gazdasági szerződéseket. Bécsből jelentik: Az osztrák kormány, hír szerint, elhatározta, hogy felmondja a jugoszláv, magyar és cseh-szlovák gazdasági szer

ződéseit, amelyek nem kedvezők Ausztriára nézve. A három szomszédos állammal fennálló egyezmények felbontása összefüggésben van az osztrák gazdasági politikával, amelyről az osztrák kormány már hetek óta tárgyalásokat folytat az osztrák ipar és kereskedelem képviselőivel.

Nyolcmilliórdos inszolvenca a textilszakmában. Bécsből jelentik: Az eibreichsdorfi Sgaltzer és Schlesinger szalaggyári cég bejelentette a wien-neustadti járásbíróiágon fizetésképtelenségét. A beszállítók kiegészítő eljárást kért, 35 százalékos kiegészítő kvótát ajánlott fel. Ugyancsak a beszállítókól derült ki, hogy a cég adóssága közel nyolcmilliórd, amellyel szemben az aktívák három- és félmilliórdra rúgnak. A cég negyértéki leltár fölött rendelkezik, azonban minthogy ezt nehéz realizálni, az értéke is nagyon csökken. A fizetésképtelenség híre nagy szenzációt okozott illetékes körökben. Egy hetvenéves, rendkívül szolidnak ismert cégről van szó, amely az összeomlás óta elvesztette piacainak jórészt és szóta régi teljesítőképességének egyötödével dolgozik.

* Közgazdasági Bank R.-t. (Kolozsvár, Strada Memorandului 20.) devizaosztálya legolcsóbb napi árk mellett teljesít külföldi átutalást. Vesz és elad mindenféle valutát és devizát. Telefonszámok: 10-37, 4-94 és 9-49.

Utiköltsége megtérül az árdifferencián, ha **kárptos anyag** szükségleteit **Back Bernát Oradea-M. Piața Regina Maria I sz. atatt szerzi be.** **Telefon 9-55**

TŐZSDE

Március 15-én

A lej Zürichben 218.50, Párisban 11.60, Budapesten —, Bécsben —

Kolozsvár. A forgalom élénken indul, de ellanyhul. Az árfolyamok a következők:

Bécs 33.20-33.40, Prága 6.93-7.02, Budapest 293-302, Páris 8.60-8.65, Zürich 45.80-46.00, Newyork 235.00-236.00, London 1148-1150, Milánó 9.80-9.60.

Zürich. Zárlat: Berlin 123.65, Amsterdam 208.10, Newyork 219.50, London 2525.50, Páris 1885.00, Milánó 2087.50, Prága 1533.75, Budapest 72.80, Belgrád 9.4.00, Bukarest 218.50, Varsó 67.50, Bécs 73.25.

Bukarest. Devizák: Páris 8.52, Berlin —, London 1142, Newyork 234.50, Milánó 9.42, Zürich 45.30, Bécs 33.15, Prága 6.95, Budapest —

Bukarest. Valuták: Napoleon 8.80, német márká 56.50, leva 1.68, török lira 122, font sterling 1145, francia frank 8.75, svájci frank 45.50, olasz lira 9.50, drachma 2.90, dinár 415, dollár 236.50, lengyel forint 31.00, osztrák schilling 34.00, magyar korona 33.50, cseh korona 7.02, belga frank —, holland forint —.

Zsák **Ponyva** **Albala Izsé** **Timiscara** **Piața Traian No 10**

Kereskedők figyelmébe! **Butorszövetek, szőnyegek, ágygarnitúrák, hencsertakarók, gyári árban** **Back Bernátnál, Oradea-Mare** **iat a Regina Maria I. sz. szereznek be.** **Telefon 9-55**

SPORT

A Haggibbor nyerte meg az Ujságíróklub ping-pongversenyét

Bajnok Hermann Dezső (Haggibbor). Haggibbor-versenyzők sikere a versenyen

(Cluj Kolozsvár, március 15. Az Uj Kelet tudósítójától.) Tegnapi a késő éjjeli órákban rendezett háromnapos ping-pong turnier, amely a Haggibbor egyik igen tehetséges fiatal játékosának, Hermann Dezsőnek imponáns győzelmével végződött.

A két napig tartó előcsatározások után a résztvevő 22 játékos közül kiesési rend szer mellett, hatan kerültek be a döntőbe: Rosenfeld György, Mautner Pál és Ödön, Hermann Dezső és Goldstein Miklós, (Haggibbor) és Janicsok Lajos (KAC).

A verseny favoritja az írag Patinier Janicsok volt, aki az utolsó pillanatig a verseny győztesének látszott. Utolsó ellenfelétől, a legjobb és a legegységesebb stílusban játszó talentumos Mautner Páltól azonban vereséget szenvedett és miután Hermann Dezső összes ellenfeleit legyőzve, csak Janicsoktól szenvedett vereséget, holt verseny után a késő éjjeli órákban Hermann és Janicsok vívták meg a döntő küzdelmet. Hermann kitartással, his és ötletes játéka diadalmaskodott Janicsok ruinjára fölött, akit 30:23, 21:30 és 30:23 arányban kapitulációra kényszerített. A verseny végeredménye tehát a következő: 1. Hermann Dezső (Haggibbor), 2. Janicsok Lajos (KAC), 3. és 4. Mautner Pál és Ödön, 5. Rosenfeld György, 6. Goldstein Miklós.

A vasárnapi futball-események:

Tegnap délután a városi sport-talapon csúnya, szeles időben és a közönség igen csekély érdeklődése mellett került elődöntésre a tavaszi bajnokság harmadik fordulójára, amely általában a favoritcsapatok győzelmét eredményezte.

KAC—KKASE 4:1 (4:1) Biró: Saliceanu. A KAC a tavaszi szezonban igen jóformában lévő csapata biztosan és megérdemelten győz Rakitovszki (3) és Heim góljaival. A KKASE gólját Komoróci ragta.

Husosok—CFR 3:1 (1:0) Biró: Czinczár. Kaucaár, Vincze és Kozma (Husos), Krons adter (CFR) góllöv.

Victoria—Vasas 3:0 (1:0) Biró: Biures. Universitate—Akademia 2:1 (1:0) Biró: Jakobi.

Vidéki eredmények:

Temesvár. TAC—TMTE 1:0 (0:0). Bajnoki, bíró Horváth. A győztes gólt Holz ragta.

SPARTA

SPORTÁRUHÁZ

Football-, tennis-, vivó-, atlétikai, turista és cserkész felszerelések. Cluj, Calea Victoriei 5. - Telefon 10-30.

Rapid—Sparta CFR 3:2 (2:2). Bajnoki, bíró Danciu.

Politechnikum—Banatul 1:0 (0:0). Bajnoki, bíró Tulbure, Chirosi a góllöv.

Zsombolya. KINIZSI—ZsSE 10:1 (4:0). Biró: Révész. Őszi bajnoki, melynek góljait Zemler (5), Vogl (3), Tánzer és Teszler lőték.

Arad. Gloria—CFR—Hakoah 4:0 (4:0). Bajnoki, bíró Oravetz.

AAC—ATE 2:1 (1:1). Bajnoki, bíró Váthann Titus. A második félidő végén a közönség a pályára tódul és a játékot csak kotrányos jelenetek után lehet folytatni.

Nagyvárad. Törökvs—NAC 1:1 (0:0). Bajnoki, bíró Balog. A NAC gólját Stróck, a Törökvs-ét Pless ragta. A második félidőben Major, a Törökvs játékosát úgy megrúgták, hogy azonnal kórházba kellett szállítani.

Külföldi eredmények:

Budapest. 33FC—VAC 0:0. Az első félidőben a széltől támogatott VAC van erős föltényben, a 33-asok lefutásokkal kísérleteztek, amely-

ket azonban VAC továbbban nem tudta MTk—FTC—III ker.—Vasas—KAC—Bécs. O Betsi tud mellett zajlott gátolt mérkőzést a cs Prága. Pozsony logstott 2:2.

ci

K

Baktár:

A cluji vi 623-926 szá

HI

A villamoskében szükség áramfogy Városi Tanács március 27-isi tartalmazu hirde

„Cluj vár közönséget, állított mot lanyvilágítás dosítást vagy zölni, kötele gazgatásu vábbá a szer zók, hogy a végezheik, külön felhata ütköző minde szerint fog b

A villamos tudomására hoz senkinek nincs másnak eladni Csakis a fogy belső villam s terek vagy egyé el. A villamo-m mérők, főbiztosi körülmények kö házhatók át, me azoz a fogyaszt illetve készütek

A világitás v szerződések átírá Az átírások irá dásnak tekintet akik valamely ok megszüntetik va

A felmondások gismennyiség föl poná hat és azt a tek között osz ja e

A villamosmü ség figyelmét arra az áramfogy-sztás fel a vilamosmü gyasztók, akik új je entkezze ek a v ződés megkötése Cluj, la 15. ma (P.H.)

Ócskából új ruhája lesz, ha Czinknél festett, tisztított

ket azonban Fischer védett. A második felidőben a VAC továbbra is támasd, eredményt elérni azonban nem tud.

- MTA—Törökvis 3:1 (0:1).
- FTC—BEAC 2:2 (1:2).
- III ker.—NSC 5:0 (2:0).
- Vasas—UTE 2:2 (2:0).
- KAC—ETC 2:2 (1:0).

Bécs. Osztrák cseh válogatott 2:0. Bécsi tudósítónk távratozza: Óriási érdeklődés mellett zajlott le Bécsben az osztrák—cseh válogatott mérkőzés, melyen a bécsi iskola fölényesen győzött a csehek felett 2:0 (1:0) arányban.

Prága. Bécs—Prága válogatott 1:1 (1:0)

Pozsony. Bécs B., válogatott—Pozsony válogatott 2:2.

Meg az versenyt

(or). Haggibbor-senyen

Az Uj Kelet örökben fejezdezt három Haggibbor egyik Hermann Dzsüt.

Után a résztvevő mellett, senfeld G. Öray, Dezső és Goldstein Lajos (KAC). A Jancsok verseny győztesei legszébb és a Mautner és miután Heröve, csak Jancsok verseny után a Jancsok kitartással, Jancsok rubinja 30:23 arányban ny végeredménye Dezső (Haggibbor), 4. Mautner Pál Goldstein Miklós.

emények:

ort-telapen csunya, csekély érdeklő-tavaszi bajnokság lában a favoritca-

ró: Seliceanu. A jóformában lévő SE gólját Kemo-

ró: Czinczár. Kau-Kions ádter (CFR)

Biró: Biurea. 1 (1:0) Biró: Jakobi.

nyek: 1:0 (0:0). Bajnoki, olz rugta.

HARTIG
ÁRUHÁZ
vívó, atlétika és cserkész fel-
ni, Calea Victoriei
telefon 10-30.

(2:2). B. Janki, bíró

1:0 (0:0). Bajnoki,

-ZsE 10:1 (4:0).
elynek góljait Zemet
er lőtték.

toah 4:0 (4:0). Baj-

ajnoki, bíró Vatiann

a közönség a pályára
nyos jelenetek után

-NAC 1:1 (0:0). Baj-

lját Ströck, a Török-

felidőben Majort, a
rugták, hogy azonnal

mények:
AC 0:0. Az első fél-

VAC van erős fölny-

l kíséreltek, amelye-

A legjobb cipőkrém

Kérje mindenütt.
Raktár: Bucuresti, Str. Ana Davila No 1.

A clujii villamosmüvek igazgatóságától.

923-926 szám

Hirdetmény.

A villamosmüvek igazgatósága a rend érde-
kében szükségesnek tartja újból felhívni a t.
áramfogyasztó közönség figyelmét a
Városi Tanács 9784-923 számú, az 1923 ju-
nius 27-iei tanácsülésen jóváhagyott következö
tartalmu hirdetményére:

„Cluj város tanácsa ezúton értesíti a n. é.
közönséget, hogy ha a jövőben az eddig fel-
állított motorokus berendezéseken és vil-
lanyvilágítási felszerése en bármennemü mó-
dosítást vagy új berendezést óhajtana eszkö-
zölni, köteles a tervezett munkálatokat az
igazgatóságtól bejelenteni. Értésítettnek to-
vábbá a szereök, illetöleg szerelési vállalko-
zók, hogy a fenti munkálatokat csak azok
végzhetik, akiknek erre iparendélyük és
külön felhatalmazásuk van. Ezen rendeletbe
közölköz mindenennemü vétég a törvény szigora
szóint fog büntetteteni.”

A villamosmü igazgatósága a egyszersmint
tudomására hozza a t. áramfogyasztóknak, hogy
senkinek nincs joga az áramogasztság jogát
másnak eladni vagy másra átruházni.

Csakis a fogyasztók saját tulajdonát képezö
belső villamos berendezések, lámpák, égök, mo-
torok vagy egyéb műszerek és anyagok adhatok
el. A villamosmüvek tulajdon t képezö áram-
mérök, föbiztosító, csatlakozó vezet kek semmi
körülmények között nem adhatók el vagy ru-
házhatók át, még abban az esetben sem, ha
azor a fogyasztók költségén szereltettek be
illetve készütek el.

A világítási vagy eröátviteli áramfogyasztási
szerszödések átírása nem engedélyeztetik.

Az átírások iránti kérések szerzödé felmon-
dásnak tekintetnek azon fogyasztók részéről,
akik valamely oknal fogva áramfogyasztásukat
megszüntetik vagy a lakásukból eköltöznek.
A felmondások által rendelkezésre álló ener-
giamentenyiség fölött csakis a villamosmü disz-
ponálhat és azt az újonnan jelentkezö f gysz-
tók között osztja el a benyújt tt kérések alapján.

A villamosmü ezúton is felhívja a t. közön-
ség figyelmét arra, hogy l késá változtatás esetén
az áramfogyasztási szerzödések idejében mondja
fel a villamosmü igazgatóságánál és az új fo-
gyasztók, akik új lakásba költöznek, ezonnal
jelentkeznek a villamosmü irodájában a szer-
zödések megkötésé végett.

Cluj, la 15. marti. 1926.

A villamosmüvek igazgatója:
(P. H.)
I. Roata
mérnök.

Elegancia mindenek felett!
ARON DAVID
modern uriszabósága
Cluj, Calea Regele Ferdinand 32.

Tabella-jegyek
Revész Ernö
könyvnyomdája — Marosvásárhely

Telefon 446
SINGER
Piaja Reg. Ferdinand 66. (Földör)
Calea Maras

Sifonfejgyár
és nikkelezö telep. Szikvizés és
bracholis üvegek, valamint min-
denféle gumik gyári raktára.
Üvegnyomás, légi fejek át-
öntése a legelőnyösebb árban.

Régis csak legjobb a késznélküli

„IDEAL”

borotváló por
mely az ország területén
higiénia
szempontból a legjobban
elismert borotváló szer
az arcot nem marja

kellemes hatást hagy utána. — Óvakodjunk az
Mindenütt kapható. tartalmaz utánszátoktól
Csak az „IDEAL”
Egyedüli készítője: felírásu a valódi.

Heszling József fodrasz
Cluj, Calea Reg. Ferdinand 30.
Sighetul-Marasiel egyedárusítója **Glanzman**
Adolf ilatszertár **Str. Bogdan Voda 40**

Kaimar Áruforgalmi Rt.
Cluj, Str. Regina Maria 25.
Kizárólagos
borszékl ásványvizlerakat.
A legjobban felszerelt raktár mindentéle ipari
cikkekben. Fésék és fűszer engros és en-
detail Mindenkor a legolcsóbb napi árak.
Telefon Interurban 4-25.

Kérjen mindenütt
Pierre
borotva-pengét.
A legjobb fémkeverék, a legökéletesebb gyárt-
mány. Garantált minőség.
1800

Használjunk kizárólag
PLANTOL
legjobb bővnyzsír, mert ez
tisztia, egészséges és kiadós!
Főtisztelő Fuchs Benjámín nagyváradi
törzsi felügyelete alatt készüli, szigoruan
ortodox rituális előírás szerint.
Képviselet: **HARTIG & HIENZ Cluj**
Str. Julia Maria 8, Telefon 1-18.

SZÍNHÁZ - MŰVÉSZI

MAGYAR SZÍNHÁZ

Lopretti. A világ leghíresebb átváltozóművés e
öt es én át játézik a magyar színházban. Lopr t i
világkörütyében most érkezik Kolozsvárra. Hatá-
mes műsora az egész világ mindenfajájú közönsé-
gét bámulatba ejtette és így Kolozsvárt is minden
íronnyal nagy sikert fog aratni. Műsora oly nagy
és változatos, hogy teljes estét kitölt, a színház a
szerda esti első fellépéséhez egy egyfelvonásos
Wedekind tragikomédiát: a Hótszort fogja adni.
Lopretti műsorából közölhetjük, hogy egy bohó-
zatot fog előadni, melynek 8 szereplője van és 60
átváltozás történik rövid idő alatt, aztán egy spa-
nyol operettet fog egyedül végigjátszani és éne-
kelni melynek hat szereplője van és ez a nyit
szünetben, a közönség szemes előtt produkálja. Go-
mez, Mascagni, Bizet, Rossini, Verdi zenevezérö-
ket utánozza gyors átváltozással, amint egy-egy
szerepményüket dirigálják, zenekart, varietét, Muzik-
hallt mutat be, melyekben különböző művészek
szerepelnek s ez mind egyedül ő. Híres énekes-
nőket, tenoristákat, harsbeszélőt, nápolyi komikusot,
excentrikus zenetohócot imitál és végül egy tra-
komédiát mutat be, melynek hat szereplője van és
amelyben negyven átváltozás történik. Lopretti
egyedül egy esti előadás keretében 35 tagny szin-
társulatot és 120 különböző személyt helyettesít.
Ne mulassza el senki megnézni a világhírű Loprettit.
A színésznö. Bousquet és Armand finom han-
gulstu visjátékának szombaton lesz a bemutató
előadása. Na: z ambicióval készül a drámai együt-
tes erre a bemutatásra, mert a színház olyan nagy
sikert vár, mint amilyent Párisban, Bécsben, Ber-
linben, Budapest en aratott a Színésznö.
Poór Lili, K Tóth E zsi, Marsi, Laczkó, Janovics,
Csella, Kemény László, Homokay játézik a vezetö
szerepeket

Magyar Színház heti műsora

- Kedden este fél 8 órakor: Gésák. Napibérlet 87. szám. A. Sorozatszám 289)
- Kedden este 10 órakor: Tanase román operett-
revü társulatának vendégjátéka. Floare la
urscha. (Félszemelt helyárakkal. Sorozatsz. 290.)
- Szerda 7-kor: Hóstenor (Wedekind-premier). Utá-
na: Lopretti olasz átváltozóművész első fel-
lépése (Méréskelten emelt helyárakkal. Pre-
mier-bérlet 44 sz. Sorozatszám 291)
- Szerda 10 kor: Tanase vendégjátéka: Cánd is i
vára dracul coada. (Félszemelt helyárak. Soroz-
atszám 292)
- Csütörtökön 7 kor: Alexandra (Kerácsnyi, Nemé-
nyi, László, Ihászszal. Rendes helyárak.
Napibérlet 88 sz. B Sorozat 293)
- Csütörtökön fél 11-kor: Lopretti olasz átváltozó-
művész fellépése egész estét betöltö teljes
műsorral (Méréskelten emelt helyárak. So-
roatszám 294)
- Pénteken 8-kor: Modern lányok (Ujdonság, 3-ad-
szor). Utána: Lopretti átváltozó művész fel-
lépés új műsorral (Méréskelten emelt hely-
árakkal. Napi bérlet 89 sz. A Sorozat 295)
- Szombat d. u. 4-kor: Három a kis lány (Méréskelten
helyárak. Sorozat 296)
- Szombat fél 8-kor: A színésznö (Ujdonság, először
Poór Lili és Janovics Jenö dr. fellépésével.
Premierbérlet 45 sz. Sorozat 297)
- Szombaton fél 11-kor: Lopretti olasz átváltozó-
művész fellépése, egész estét betöltö teljes
műsorral. (Méréskelten emelt helyárak. So-
rozat 298)
- Vasárnap d. e. fél 11-kor: KKASE műsora tor-
naünnep: (Tordai uri művedvelök, Magyar
zenekonzervatorium és a Magyar Színház tag-
jainak közreműködésével. Rendes helyárak.
Sorozat 299)
- Vasárnap d. u. fél 3 kor: Orlov (Lengyel Irén,
Neményi, László, Ihász Aladárrel. Leszállí-
tott helyárakkal. Sorozat 300)
- Vasárnap d. u. 6 kor: A színésznö (2-odszor, Poór
Lilivel és Janovics Jenö dr. fellépésével.
Rendes helyárak. Sorozat 301)
- Vasárnap este háromnegyed 9-kor: Hittantanár.
Utána: Lopretti olasz átváltozóművész bu-
csufellépése teljes műsorral és öneleplezésé-
vel. (Méréskelten emelt helyárak. Napi bér-
let 90 sz. B. Sorozat 302)
- Hétfö: A színésznö (Poór Lili és Janovics Jenö
dr. fellépésével. Napi bérlet 91 sz. A. Soroz-
atszám 303)
- Kedd: Gésák — 7-ker. Külön is felhívjuk a kö-
zönség figyelmét arra, hogy a kedd esti elő-
adás pont 7-ker kezdődik.

APRÓHIRDETÉSEK
 Egyszeri közlésnél egy szó 3 lej, vastagabb betűvel 6 lej. Legkisebb apróhirdetés 80 lej. Állástkeresőknek 20% kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő.

Kereskedelmi utazók
 Berkovicsné **כשר ארטה** vendéglője, Oradea Mare, Str. Nicolai Jorga (Zófia-utca) No 19. Ismert elsőrendű konyha! Mérsékelt árak.

Kreditkontroll —
 Pénzügy — Firanzwált országos hitel-tudósító és tucasoírca, Oradea Mare, Str. Jókai 17. Telefon 9

Fiatalszobák gépkötői vagy gyakorlati állást keresők számára. Használati tanácsok. Hozzájárulások. Április 15-ig jelölget a kiadóba kér. 818

Sürgősen eladó élném vagy eladóm G. Áppel 1050 os cséplőszekélyt, vagy négyes magyar gazdasági gézgarnitúrát egy 100-1500 as motoros garnitúrára. Hásdler Babeni „Jud. Salaj”. 216

Keresek aroneli belépőre fűszerezésben jártas, 16-17 éves fiatalembert. Goldstein David, Albesti, Sighi-cara mellett. 87

Kiadó ravat, 18 márkának istálló, nagy kerttel, villany és víz. Str. Rugulin-Csertör-utca 2. 203

Keresek a belvárosban egy szoba könyvtárral és azonnali beköltözésre. Lehetőleg rúdroszotával. — „Jól írtetek” jellegre a lap kiadóhivatala továbbítja.

I. Müller zongora, kitűnő állapotban, olcsó áron eladó. Klein, Malom-utca 7. emelet.

MARTIN PAL Jun.
 Olaj, Piața Mihail Viteazul 28.
 כשר וטלמוארין פארטן
 פרינץ אלעקסנדר
 פרינץ אלעקסנדר
 פרינץ אלעקסנדר

Telefon: 2-23, 10-47
szép nyomtatványok a legjobb reklám

Kadima-nyomda
 Cluj, Strada Baron L. Pop No. 10
 Készülnek
 Könyvek, füzetek, lapok, folyóiratok, számadások és mindennemű bank és kereskedelmi nyomtatványok, díszes és művészies kivitelű levélpapírok, béli és esküvői meghívók, cégkártyák, névjegyek stb.
 Erdély legmodernebb betűanyaggal felszerelt nyomdája

Elián
 Cluj-Kolozsvár.
 Telefon interurban 10-26. — Urban 1-70.
 Ajánlja **ה שד**
borait,
 szilva és saját főzésű lisztös **seprő-pálinkáit.**
 Különlegességei:
Ménosi vörösedes valamint **Rizling, Leányka** és **Erdély-hegyaljai**, ismert minőségű **Roulandi** kóser fajborok, melyek **מורה אבינוהר אינהארן** felügyelete alatt állanak.

1926 jan.-febr. könyvujdonságok

Ady-könyv (Amicus kiadás) I.	220
Balsac: Nőtlen ember otthona	264
Broochia: Szívem szerint	212
Csillag: Zsidó anekdoták kincsháza ..	200
Csehov: A koldus	141
Dekobra: A hálókocsi spanyala	220
G. David Margit: A szerelmek verosa ..	150
Dumas: A három testőr	
I. A három testőr	
II. Husz év múlva	
III. Bragelome Vicomte	1200
IV. Avelione Vicomte	225
— A király a vérpádon	250
— A Monsoreau hölgy	270
— Páris mohikájai	300
— Király és bolondja	220
Gergely Sándor: Achrem fickó	176
Herzog Rudolf: Az élet dala	15
G. Miklós Iona: Viola	15
Csermely Gyula: Adieu Madam	1
Ferró Pál: Kü önös tüzek	15
Gottberg: A fehér kastély	15
G. H. Bul: A titokzatos villa	250
France: A Föld élete	300
— " (lőtte)	300

Kaphatók az **Uj Kelet könyvostályában**, utánvétellel vagy a pénz előzetes beutalása mellett

A legszenzációsabb állatfilmmél lengűgözőbb, káprázatosabb
Brehm örökéletű műve:
KIS BREHM
 Az állatok világa egy kötetben
Légrády-Genius kiadás. — Megrendelhető 2800 lei bolti ár helyett **2000 lei kedvezményes előfizetési árért 4 havi törlesztésre** bármely könyvesboltban és az Uj Kelet könyvostályában — Str. Baron L. Pop
 Megjelenik májusban. Vezérképviselők: **Vidor Manó Rt. - Oradea**

Berkovicsné
 Oradea Mare, Str. Nicolai Jorga (Zófia-utca) No 19.
 Telefon: 2-23, 10-47
 Ismert elsőrendű konyha! Mérsékelt árak.

1926 Szerda

M
 A béke vil
 Braziliáról, hog
 tiltóvényeit mo
 rangetegeiben a
 ezekben az öser
 rak romjai rejt
 különböző tudó
 szörnyűségeiről
 hátán Némger ha
 kár. Nemrégibe
 sávitettek San-
 radetánarok, aki
 hatalmi vágya
 viték visára
 Ezek azok
 ben Brazília
 Mello Franco,
 hozást igényel
 bíró prédikálhat
 juk, ez a prédik
 ráfér Európára,
 csak amolyan k
 sem érijük meg
 aki rápiríthat a
 sokkal több a
 kapui előtt, m
 előtt csapjon f
 A Népszöve
 tételnek misen
 Mello Franco á
 beavatkozása
 szaga még az é
 jutott el s egés
 azott borzalmat
 valaki népek t
 pen igavonó t
 kormányának m
 zettett forradal
 köszönheti? Er
 nak csak az a
 valamilyen tény
 az már erkölcs
 ben s megboml
 megérti a szám
 zelti a megköz
 gosultással át
 mentalitásbeli
 Mello Fran
 ivadéka, nem
 ország gyermek
 ben, valamint
 sze lendül a r
 gokba ártja m
 köze. Igaz, ho
 sorban, hanem
 szövetséget a
 hozták s mikö
 megmarkolni,
 makkal benep
 tomokat, amel
 fellázdak éle
 Ha a genfi
 vány szikraja
 ják, hogy a n
 végöbe repülj
 kell gondosko
 korta lehetősé
 közását az eu
 beavatkozását
 kellőleg át ne
 nem a valódi
 perialista gond
 termi meg kes
 urai számára,
 végre, milyen
 gonosz szellem
 ségi bűvészm
 rütek s ha a
 presztizsük
 hogy folyama